

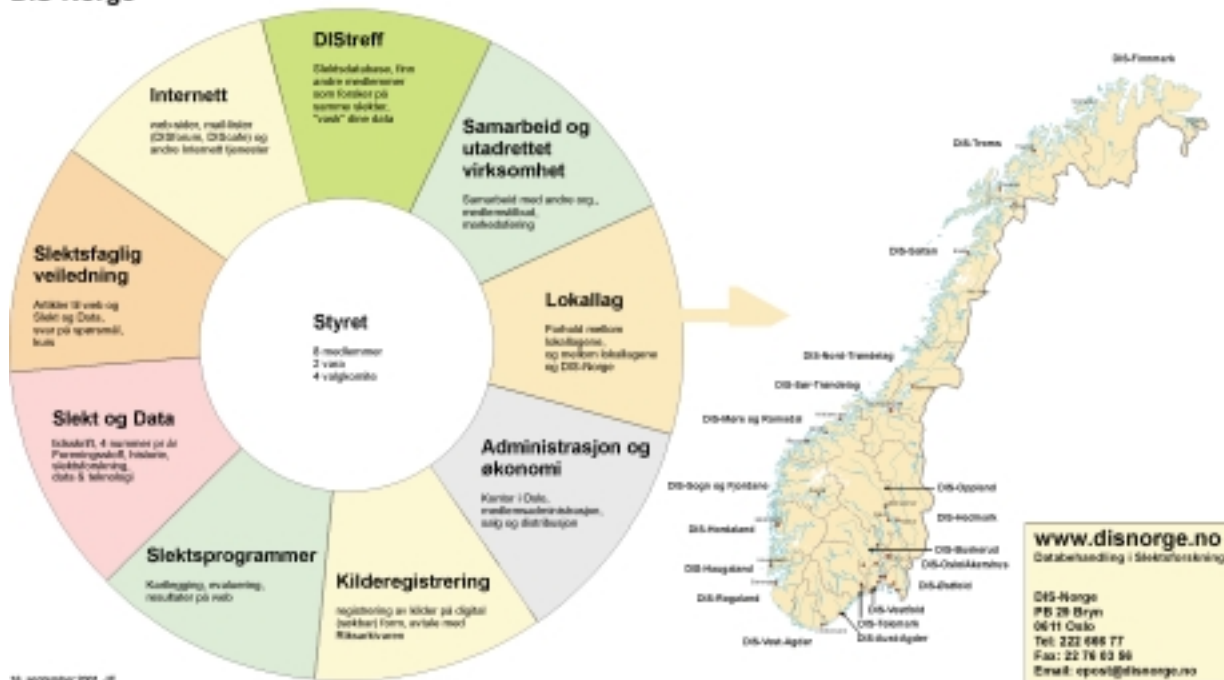
Slekt og Data

MEDLEMSBLAD FOR DIS-NORGE
ÅRGANG 12 - NR 3 - 2001

Slekt-
granskerdager s. 16 og 36

Nye
medlemstilbud s. 14

Slektskole
fjerde del s. 10

10. september 2001 .:E

Arbeidsutvalg i

DIS

Norge

A. Slekt og Data

Epost: slekt-og-data@disnorge.no
Ole Harald Flåten (redaktør)
Dagfinn Ugelstad Larsen
(styreansvarlig)
Jan M. Keus
Finn Holden (slektsfaglig)
Siri Risset (data)
Aud Magnhild Ohnstad
Sølvi Arntzen (etterlysninger)
Eirik Nord (lokallag)
Ole Bjørn Darrud
(programevaluering)

B. Internett

Lars Nygaard
(leder, styreansvarlig)
Alf Christophersen
Otto Jørgensen
Einar Balle
Rolf B. Holte
Jan Eri

C. Slektsfaglige spørsmål

Norunn Klettum (styreansvarlig)
Lars Løberg
Finn Holden
Hillgunn Pedersen
Kjell Helge Moe

D. DIStreff

Alf Christophersen
Rolf Bjerke Holte (styreansvarlig)
Ole-Johan Kippenbroeck
Otto Jørgensen
+ lokale kontakter

E. Evaluering av slektsprogrammer

Ole Bjørn Darrud
Kjell Helge Moe (styreansvarlig)
Liv Marit Haakenstad

F. Kilderegistrering

Lars Nygaard (styreansvarlig)

Gunnar Borvik
Knut Egil Hamre
Odd Marthinsen
Frank Stenslie
Tone E. Moseid
Renathe-Johanne Wågenes

R. Samarbeid og utadrettet virksomhet

Tone E. Moseid (styreansvarlig)
Jan M. Keus
Alf Christophersen
Jan Eri

H. Administrasjon og økonomi

Jan Eri (styreansvarlig)
Tone E. Moseid (nestleder)
Per Steinar Håkleiv (kasserer)
Åse Wethal Holen (kontorleder)

I. Lokallag

Vidar Øverlie (styreansvarlig)
Dagfinn Andreassen
Steinar Oddenes
Viggo Eide
Jan Eivind Braaten

Lederspaltten

Jan Eri
Leder DIS-Norge

GRATULASJONER!

Norsk Slektshistorisk Forening ble dannet i 1926 og kan derved feire sitt 75 års jubileum i oktober. NSF har ved sitt tidsskrift NST alene vært en av de aller viktigste bidragsytere i norsk genealogi. Med tillegg av sitt bibliotek i Oslo, medlemsbladet Genealogen og etter hvert innholdsrik hjemmeside har NSF i dag et bredt tilbud til norske slektsforskere.

Også i egne rekker er det grunn til feiring. Når dette leses, har DIS-Hordaland, som det første lokallaget i DIS-Norge, feiret sitt 10 års jubileum. DIS-Hordaland ble stiftet i Bergen 23. september 1991, altså allerede før DIS-Norges vedtekter i februar 1992 ble revidert for å ta høyde for eksistensen av lokallag. I ettertid har ytterligere 18 lokallag blitt dannet. DIS-Hordaland må således kunne sies å ha vært pionerer i noe som har vist seg å gi en svært heldig utvikling for foreningen.

Jeg gratulerer jubilentene og ønsker lykke til videre!

PANGSTART FOR AVTALEN

Tidligere i år ble samarbeidsavtalen mellom Riksarkivaren og DIS-Norge undertegnet, og allerede er det stor registreringsaktivitet i flere lokallag. Ved utgangen av august var det etablert 29 registreringsgrupper fordelt på 7 lokallag med totalt nesten 100 deltagere. I tillegg til dette er 5 nye grupper under etablering og ca 10 enkeltpersoner har meldt sin interesse for å delta. Utover de 7 lokallag som allerede er i gang, har ytterligere 4 meldt at de ønsker å starte opp med det første.

For å bidra til å gjøre det enda enklere å delta i kilderegistrering, har DIS-Norge tatt initiativ til å utvikle et nytt kilderegistreringsprogram tilpasset moderne operativsystemer. Vi håper at det skal være mulig å få rask fremdrift på dette, og vil komme tilbake med mer informasjon i løpet av høsten.

Vi er alle tjent med god fremdrift i kilderegistreringsarbeidet, og det er selvsagt svært stimulerende både for de som er i gang og de som vurderer å bli med, å se hvor stor aktiviteten allerede er blitt. Ta kontakt med ditt lokallag eller kildereg@disnorge.no hvis du ønsker å delta.

FLERE MEDLEMSTILBUD

Det er aktivitetsutvalg for samarbeid og utdrettet virksomhet som er ansvarlig for foreningens medlemstilbud, og de presenterer i

dette nummer hele syv nye tilbud. Fra før finnes tilbud på Internett-tilkopling via modem og ISDN, bøker, samt maskin- og programvare. Det er nå fremforhandlet tilbud på

- ✓ Den reviderte utgaven av boka "Våre røtter" av Stoa og Sandberg
- ✓ Den nye boka "Slektsgransking med dataveiledning" av Haakenstad
- ✓ Alfa slektstavler og personskjemaer fra Lokalhistorisk Forlag
- ✓ Trykking av slektsbøker fra Kraft Digitalprint
- ✓ Anti-virus programvare og brannmur fra Norman
- ✓ ADSL, bredbånd Internett-forbindelse, fra NextGenTel
- ✓ ADSL, bredbånd Internett-forbindelse, fra Telenor.

Tilbudene finner du omtalt annet sted i bladet. Flere av dem er realisert etter initiativ fra medlemmer. Har du ideer til interessante tilbud for slektsforskere? Send dem til medlemstilbud@disnorge.no.

LEDIG KONTORLEDERSTILLING

En av DIS-Norges viktigste funksjoner i det daglige er å fungere som et serviceorgan for medlemmer og lokallag. I takt med den stadig økende aktiviteten og medlemsmassen er det behov for å utvide åpningstiden ved vårt kontor (kontor@disnorge.no). Vår kontorleder Åse Wethal Holen har gjort en kjempeinnsats ved å etablere gode rutiner og høy servicegrad på kontoret. Men hun ønsker nå å trappe ned arbeidstiden til assistentnivå, og stillingen som kontorleder i DIS-Norge vil derfor bli ledig i høst. Se egen stillingsannonse annet sted i bladet.

LANDSMØTET 2002

Årstallet 2002 er et partall, og da er det tid for landsmøte i DIS-Norge. Neste år er det DIS-Oppland som har påtatt seg å være vertskap for arrangementet som avholdes på Lillehammer 20.-21. april 2002. Vi minnes "the best games ever" og gleder oss til å samles på Lillehammer!

NYE E-POST ADRESSER

Du har kanskje lagt merke til de nye e-post adressene jeg har nevnt ovenfor? Foreningens e-post tjeneste er nå i drift på vår egen server, og alle sentrale verv og organer har fått ny e-post adresse på disnorge.no domenet. Det samme vil om kort tid gjelde lokallagene.

med vennlig hilsen

Jan E

leder@disnorge.no

DIS-STYRET

LEDER

Jan Eri
Reverudåsen 55A
1341 Slependen
Telefon 67 55 96 97
leder@disnorge.no

NESTLEDER

Tone E. Moseid
Sandbakkveien 38
2020 Skedsmokorset
Telefon 63 87 30 05
nestleder@disnorge.no

KASSERER

Per Steinar Håkklev
Vestaveien 46
1476 Rasta
Telefon 67 90 65 48
kasserer@disnorge.no

STYREMEDLEMMER

Vidar Øverlie
STOS, Privat Bag 2035
New Plymouth 4620
New Zealand
Telefon +64 6 751 4412
oeverlie@xtra.co.nz

Lars Nygaard
Gravdalsveien 12H
0756 Oslo
Telefon 22 52 29 97
lrygaard@chello.no

Lars Løberg
Jensmessveien 20
0376 Oslo
Telefon 22 13 79 64
bringl@online.no

Norunn Klettum
Tyristubbeveien 19
0687 Oslo
Telefon 22 76 06 10
klettum@online.no

Kjell Helge Moe
Mosoddeveien 7C
2619 Lillehammer
Telefon 61 26 42 62
khmoe@start.no

VARA

Dagfinn Ugelstad Larsen
Lundeby
1640 Råde
Telefon 69 28 11 16
dularsen@online.no

Rolf Bjerke Holte
Blålyngveien 1
8200 Fauske
Telefon 75 64 38 83
rolf.holte@isk-tv.no

VALGKOMITÉ

Per Henrik Bache
Alf Christophersen
Jan Solberg
Sjur Madsen
valgkomitee@disnorge.no

DISTREFF ADRESSE

se www.disnorge.no/distreff/
for lokale kontakter
Alf Christophersen
4909 Songe
distreff@disnorge.no
Telefon 37 16 42 09 p, 22 85 13 27 a

PÅ KONTORET

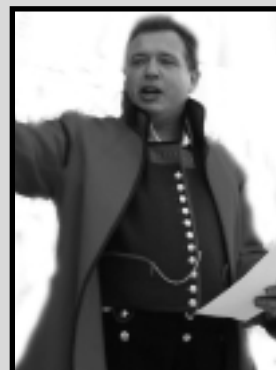
Åse Wethal Holen
Gerd Gran Andreassen
Kontortid mandag, onsdag
og torsdag 9-15

Telefon 222 666 77
Faks 22 76 03 56
Epost: kontor@disnorge.no
Web-sider: www.disnorge.no

F R A

redaktøren

Får vi barna med oss, eller er slektstreff bare nok en kjedelig voksengreie?

Ole Harald Flåten
Redaktør

I sommer var jeg på slektstreff. Etterkommerne etter mine tippoldeforeldre på morsiden ble samlet på dagen 150 år etter bryllupet - i samme kirke!

Totalt var vi rundt 230 stykker, fra hele Norge og fra USA. Blant disse var det selvsagt mange barn. Det regner jeg med at det er på de fleste slike samlinger, det er jo barna som får oss til å tenke framover - selv om grunnen til at man møtes har med fortiden å gjøre.

Slektstreffet var på mange måter vellykket, men når jeg sitter og tenker tilbake er jeg ikke overbevist om at barna fikk noe ut av dette. Sparket går til meg selv, ettersom jeg satt i arrangementskomiteen.

Er alle slektstreff slik at de foregår på de voksnes premisser? Er det slik at vi tenker for mye på mat, historiefortelling, slektsfotografering, gjensyn med steder som har vært «viktige» i slektas historie, etc?

Burde ikke en hovedhensikt med et slektstreff være å få den oppvoksende generasjonen til å bli bedre kjent med hverandre, til å interessere seg for slekta og kanskje drive vår hobby videre?

I fjor hadde vi også et «minislektstreff» med over femti etterkommere etter min farfar og farmor samlet hjemme hos oss. Helt fra starten av hadde vi planlagt aktiviteter for barna slik at de skulle bli bedre kjent med hverandre og kanskje fortsette kontakten senere.

Dette opplegget fungerte svært bra og alle (også voksne) var med og lekte og moret seg. På den måten fikk også jeg bedre kontakt med fettere og kusiner jeg ikke hadde sett på «år og dag». Og kontakten er blitt holdt ved like!

Personlig tror jeg ikke at antall personer som deltar i et slektstreff er avgjørende for om man kan få til et godt opplegg for barna eller ikke. Det avgjørende er om man tar det med i planleggingen eller ikke.

Vi tar gjerne i mot gode ideer og tanker rundt dette temaet. Hvordan lager vi et godt slektstreff for den yngre generasjonen? Kanskje man skal ta utgangspunkt i gamle leker og tradisjoner, sangleker og -danser? Eller kanskje man skal la barna være «programledere» og presentere sin familie for de andre? Hva mener du? Slegt og Data er åpen for dine innspill.

FORSIDE: Fra slaktforskardager i Borås. Foto: Jan Eri.

REDAKTØR
Ole Harald Flåten

Redaksjonsmedarbeidere
Jan M. Keus, Dagfinn U. Larsen,
Ole Bjørn Darrud, Aud Magnhild

Ohnstad, Finn Holden, Siri Resset,
Selvi Arntzen, Eirik Nord

BLADETS ADRESSE:
Postboks 29 Bryn
0611 OSLO

E-post:
slegt-og-data@disnorge.no

OPPLAG: 7200

Abonnement for bibliotek og
liknende institusjoner kan tegnes
for kr 300,- pr. år.

ANNONSERING:
Annonser kan tegnes ved hen-
vendelse til redaksjonen.

PRODUKSJON OG TRYKK:
Stens Trykkeri AS, Dilling

NESTE NUMMER
sendes ut i desember. Siste frist for
levering av stoff er 14. november

Innhold

Lederspaltten.....	3
Fra redaktøren.....	4
Aaste Finneid, 61 aar gl. 3 ganger gift.....	6
Kommentar.....	9
Slektskolen del 4, Skrifter.....	10
Hvordan sende inn et nytt eller oppgater t bidrag til DIStreff.....	13
Nye tilbud til medlemmer av DIS-Norge.....	14
Slektsgranskerdag i Egersund.....	16
Stilling ledig.....	17
Filer og filnavn i full forvir ring.....	18
Dataordliste del 2.....	19
Sikkerhetskopiering.....	20
Slektsforskerbasen.....	22
Norske navnetradisjoner og norske slektsprogrammer.....	24
Rapport fra Decode - DNA/Genealogipro sjektet på Island.....	25
Nye bøker.....	26
DIS-ar rangementer 2001.....	28
Etter lysninger.....	30
Lokallagsoversikt.....	35
Släktforskardagar i Borås.....	36

Aaste Finneid, 61 aar gl. 3 ga

Finn Holden, Cand. philol. med historie
hovedfag fra Universitetet i Oslo, tidligere
lektor, studieinspektør, lærebokforfatter.
Nå pensjonist med hovedinteresse
lokalhistorie og slektshistorie. fholden@c2i.net

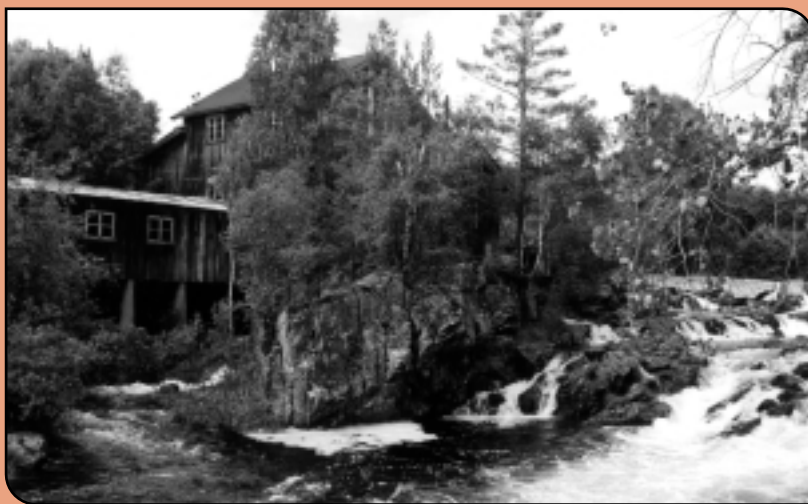
I kirkeboka for Drangedal skriver sognepresten i 1725 "holdt Liigprædiken over Aaste Finneid, 61 aar gl., 3 ganger gift, 7 uger syg".

Bak denne korte omtalen skjuler det seg en uvanlig kvinneskjebne. Hun levde i en tid med høy barnedødelighet, ett av fire barn døde før fylte ett år, og bare halvparten av barna levde til de ble voksne. Aaste Finneid, derimot, fødte ni barn, som alle ble voksne. Likevel så hun ofte døden i øynene. Alle de tre ektemennene døde tidlig og etterlot henne med småbarn. Minnene vi har om de fleste kvinnene på hennes tid, er stort sett bare et navn i kirkeboka ved dåp, konfirmasjon, vielse og begravelse og i bygdeboka som datter og kone. Men Aaste blir viet stor plass i bygdeboka, og presten gir henne en korreks i kirkeboka ved hennes død. Jo, Aaste Finneid fortjener at vi ser nærmere på hennes liv.

Bygdebokforfatteren for Drangedal, Olav Sannes, har gitt henne en fyldig omtale. Vanligvis er Sannes pålitelig, men her ga han meg opplagt et problem.

BYGDEBOKAS VERSJON

Ifølge Sannes var Aaste Torsdatter trolig fra Rogn i Bamble og født 1664. Hun ble først gift med Knud Tykeson Finneid, men han døde imidlertid 33 år gammel i 1704. Aaste giftet seg på ny med Jørgen Steinarson Aakre, han druknet i Solbergfossen. Aaste "var ikkje sein på det, men gifta seg tredje gong med Aasulf Dei hadde Aaste, g.m. Aslak Steinarson Aakre,".

Solbergfossen ble brukt både til mølle og fløtning av tømmer. Her mistet Aaste både ektemann og voksen sønn. I bakgrunnen Finneid mølle. Fløtningen i Solbergelven sluttet i 1950-årene.

To av døtrene til Aaste Finneid, Kari (Karen) Knutsdotter og Aaste Aasulfsdotter, er mine aner, og det var ved studiet av den siste at jeg fant at opplysningene til Olav Sannes ikke stemte.

Under gården Åkre skriver Sannes at Aslak Steinarson Aakre, født 1680, giftet seg med Aaste Aasulfsdotter og fikk to sønner med henne før han døde i 1710.

Slår vi opplysningene sammen, får vi at Aaste Aasulfsdotter ble født i det 3. ekteskapet til en mor som var blitt enke

første gang i 1704, og at datteren senere ble gift med en mann som døde i 1710! Enn videre skulle datteren ha fått to sønner innen hun fylte 4 -5 år!

HVA KILDENE SIER OM MOREN AASTE TORSDDOTTER:

Skifteprotokollen for 1704 etter Knud Finneid viser at han etterlot seg hustru, Aaste Torsdotter, 3 sønner, Aasulf, Gunnar og Tor, og 3 døtre Tore, Karen og Mariken.

Ifølge kirkeboken for 1707 giftet Aaste Torsdotter Finneid seg med Jørgen Steinarson, som døde i 1708.

Fengslet der lensmannen Halvor Solberg satte inn naboen Gunnar Finneid, står fremdeles på Solberg. Fengslet i steinkjelleren er mørk, kald og fuktig og hadde to jernringer på veggen.

OM DATTEREN

AASTE AASULFSDOTTER:

Aaste Aasulfsdotter giftet seg med Aslak Steinarson Aakre 18. aug. 1708. "Efter Hans Majestets bev. copulerede sig Aslak Stenersen og Aaste Aasulfsdatter Finøe". De fikk to sønner, Steinar (f. 1708) og Knut (f. 1710), før Aslak døde 15. oktober 1710, 30 år gammel.

I skiftet etter Gunnar Knutson i 1725 opptrer helsøsken og halvsøsken; blant de siste Aaste Aasulfsdotter. I skiftet etter henne i 1729 går arv til hennes to sønner i 1. ekteskap med Aslak S.Aakre.

AASULF

Vi må nå regne som rimelig sikkert at Aaste Torsdotter først ble gift med en Aasulf og fikk døtrene Aaste og Anne med ham. Aasulf må ha dødd i begyn-

nelsen av 1690-årene, siden enken når å føde seks barn med ektemann nr. 2 innen 1704. Hun døpte sin første sønn i ekteskapet med Knut for Aasulf, igjen en indikasjon på at den første ektemannen hadde hett Aasulf.

Så gjaldt det å bevise dette ekteskapet. Det var problematisk å finne Aasulf siden kirkeboka for Drangedal først ble skrevet fra 1697, og skifteprotokollen for Bamble mangler for perioden 1686-1695. Jeg fant ikke Aasulf i skattemanntall for Drangedal og tingboka for Bamble.

Men mor og datter Aaste måtte ha kongelig bevilling for å gifte seg med brødrene Jørgen og Aslak Steinarson, henholdsvis i 1707 og 1708. Hva var årsaken til søknaden?

I København vedtok kongen 26. februar 1707: "At Vi, efter Allerunderdanigste Ansøgning og Begiering, allernaadigst haver bevilget og tilladt, saa og hermed bevilger og tillader, at Jørgen Stenersen Aagre og Aaste Thorsdatter paa Finøe, udi Drangedals Præstegjeld i Bratsberg Amt, udi Vort Rige Norge, maa udi Ægteskab sammenkomme, uanseet at hand skal have været hendes første afgangne Mand Aasel Larsen udi andet og tredie Leed beslegtet".

Jørgen Steinarson var altså både søskenbarn og tremenning til Aastes første ektemann, Aasulf Larsson, derfor kongelig bevilling.

Året etter giftet Jørgens bror, Aslak Steinarson Aakre, seg med Aastes datter, Aase Aasulfsdotter, med kongelig bevilling "uanseet at de hinanden udi tredie led ere beslægtede".

Våningshuset på Midtre Solberg. Høyre halvdel er fra lensmannens tid på begynnelsen av 1700-tallet.

Jeg har foreløpig ikke funnet slektsforbindelsen mellom de to brødrene Steinarson og fetteren Aasulf Larsson. Selve søknaden om bevilling til ekteskap har jeg heller ikke funnet.

**AASTES LIV
FRA DE KNAPPE TEKSTENE I
KIRKEBOKA STIGER DA FRAM
VIKTIGE HENDINGER I AASTE
TORSDATTERS LIV:**

Hun ble født ca. 1664, og var fra Rogn i Bamble. Hun giftet seg 1. gang med Aasulf Larsson ca. 1690 og fikk to døtre med ham, Aaste og Anne. Så døde ektemannen, og hun sto alene igjen med to småbarn.

2. gang giftet hun seg med Knud Finneid ca. 1696 og fikk 6 barn med ham, 3 gutter og 3 døtre. Den siste, "sl. (salig) Knud Tygesen Finøes datter Mariken", ble døpt 30. mars 1704, mens faren

Knud ble begravet dagen etter, 31. mars, 33 år og 11 måneder gammel. Barna var "alle smaa og umyndige".

Hun giftet seg 3. gang med Jørgen Steinarson Aakre 25. sept. 1707. Han var 21 år gammel, hun 43, men hadde en gård. Han druknet i Solbergfossen, "tømmerfossen mellom Finneid og Solberg", skriver presten i kirkeboken 18. mai 1708, 22 år gammel. Et par uker etter mannens død, 2. juni, ble sønnen Jørgen døpt.

To år senere dør svigersønnen Aslak Steinarson Aakre, bror til den siste ektemannen, 30 år gammel, og etterlater seg enke og to sønner, 1/2 og 2 år gamle.

Aaste Finneid levde nå resten av sin tid som enke på Finneid. Her opplevde hun at sønnen Gunnar fra 2. ekteskap i sep-

tember 1725, 24 år gammel, "ulykkelig druknede i tømmerfossen mellom Finneid og Solberg". Fem linjer lenger ned, 20. desember, skriver presten "holdt liigprædiken over Aaste Finneid".

STRIDBAR KVINNE

Kriminaliteten var annerledes i Norge den gang i forhold til i dag. "Slagsmål og vold var altså den dominerende grunn til at folk kom i bøtereregistre i Norge. Slik var det over hele landet Den nest viktigste kategorien er den som er kalt motstand mot øvrighet." Men dette var menn, det var sjeldnere at kvinner kom i bøtereregisteret for slagsmål og motstand mot øvrighet.

Olav Sannes skriver om Aaste Finneid: "Ho var ei motig kvinne. Var i konflikt med Halvor Solberg og i slagsmål med Steinar Aakre [svigerfaren] i eit brudlaup".

Striden med naboen, lensmannen Halvor Solberg, gjaldt "bruket av Solbergteksten" og tømmerfløtingen i Solbergfossen mellom gårdene Finneid og Solberg. Finneid hadde halvparten av bruket, og de fløtet hver sin tømmermengde ned Solbergfossen til innsjøen Toke. Sommeren 1722 ville Halvor ha hele utførselen av tømmer. Aaste ville ikke gi opp sin fløtningsrett. Sønnen Gunnar kom i slagsmål med lensmannen, som ble såret og fikk revet av hår. Lensmannen arresterte Gunnar og fikk ham låst inn i en stue på gården. Aaste kom med mat til Gunnar og hadde med seg naboer for å be om å få Gunnar løslatt, men Halvor nektet. De stevnet hverandre: Aaste for at lensmannen hadde arrestert Gunnar ulovlig, lensmannen fordi de andre hadde skjelt ham ut ved kirken.

Dommen falt om høsten: "Som det er beviist at Gunder Findøe er kommen til Halvor Solberg paa hans gaard og overfaldet hannem med hug, bør derfor Gunder bøde til Kongen 6 lod sølv, og for han kastede steen paa Halvor - 6 lod sølv." Halvor måtte betale 8 rd. til Gunnar for ulovlig arrestering. Det at Aaste og Gunnar hadde skjelt Halvor ut for "ei bikkje" og kona for "borgermester Brødløs's datter", gikk opp i opp med at Halvor hadde skjelt Gunnar for tjuv. Da Finneidfolket hadde begynt tretten ved kirken, måtte de betale 12 rd. til Solbergfolket.

"NB PAENITEO PROXIMERET"

Aaste Finneid må ha vært som en løv-inne som kjempet for sin rett og sine barns rett. Hun fikk sikkert både motstandere og beundrere i sin kamp mot overmakten. I kirkeboka for 1725 skriver presten Aaste Finneid med store bokstaver inn blant begravede. Med

meget liten, men klar skrift, har han tilføyd: "NB paeniteo proximeret", som en latiner har utlagt: "hadde hun bare angret".

Likevel har presten respektert Aaste Finneid. Han "holdt Liigprædiken" over henne, mens han ved mange andre begravelser bare skrev "overstaaet".

Aaste Finneid får meg til å tenke på Asbjørnsen og Moes eventyr "Kjerringa mot strømmen", om den sterke, men vrangvillige kjerringa som alltid sier imot. Det er nok slik presten i Drangedal har bedømt henne.

I diktet "Kjerringa mot strømmen" har André Bjerke et mer positivt syn på kjerringa:

".....

*Hun var av dem hvis nese det er ben i,
for hun var født prinsipielt uenig.....*

*Hun holdt på sitt. Hun var den bedre del
av det vi kaller Norges folkesjel.*

*Hun er vår adel. Hun er frihetsdrømmen
hvis norske navn er: Kjerringa mot strømmen.*

*Hun er av dem jeg gjerne skulle kjenne.
Det beste i oss er i slekt med henne."*

LITTERATUR OG KILDER:

Bjerke, André: Samlede dikt I, Oslo 1991.

Dyrvik, Ståle: Etnesoga, bind 2, Etne 1972.

Kirkebok for Drangedal fra 1697, mikrofiche i Riksarkivet, papirutgave i Statsarkivet på Kongsberg.

Sandnes, Jørn: Kniven, ølet og æren. Kriminalitet og samfunn i Norge på 1500- og 1600-tallet. Oslo 1990.

Sannes, Olav: Drangedal med Tørdal, Drangedal 1924, Skien 1974.

Skifteprotokoll for Bamble, 1695-1705, 1725-1732, mikrofilm HF 681, Riksarkivet.

Tingbok for Bamble fogderi 1695-1705, 1725-1732, Riksarkivet.

KOMMENTAR TIL ARTIKKELEN "EG HEITER HÅVARD HEDDE ."

Det forundrer meg noe at artikkelen refererer til lov av 9. feb. 1923 nr. 2, som om det skulle være dagens gjeldende navnelov.

Denne loven fikk en tilleggslov 28. juli 1949 nr. 7 og ble senere erstattet av en ny Lov om personnavn 29.mai 1964 nr.1. Denne loven som er gjeldende navnelov i dag, er et vedlegg til det høringsutkastet til ny navnelov som også er nevnt i artikkelen. Proposisjonen om ny navnelov er visstnok klar fra justisdepartementet, men vil ikke bli fremmet for Stortinget før etter stortingsvalget til høsten.

Biri, 20. juni 2001

Mvh Øyvind Gjessvåg

Skifter

Lars Løberg har vært medlem av DIS-Norge siden 1989 og sitter nå i styret for DIS-Norge. Han har arbeidet med skifter i nærmere 30 år, og han har i sin hovedfagsoppgave i historie blant annet gjennomført en omfattende analyse av alle skifter i Trysil på 1700-tallet. bringl@online.no

Skifter er en tyngre kilde å jobbe med enn for eksempel kirkebøker og folketellinger, men de er til gjengjelde også vesentlig mer innholdsrike for den som tar seg bryet med å bearbeide og trenge inn i dem. Mens kirkebøker og folketellinger registrerer enkeltbegivenheter og dermed sjelden gir mer enn rene faktaopplysninger, kan skifteprotokollen åpne en hel verden omkring den person eller den slektskrets du søker etter.

Skiftene slik vi finner dem i skifteprotokollene er sorenskriverens gjenpart eller avskrift av det originale skiftebrevet, og gjengir oppregningen av alle boets aktiva som ble oppgitt til skifte mellom arvinger eller kreditorer. Slik gir skiftet en tilnærmet fullstendig oversikt over hva arvelateren eide på et gitt tidspunkt, noe som igjen kan gi oss et bilde av den materielle levestandarden og, satt inn i sin rette sammenheng, også et mål på den relative velstand vedkommende har hatt. Her er det altså vesentlig mer kjøtt på beinet enn i de arkivseriene som slektskolen har behandlet så langt.

I tillegg gir skiftene også viktige slekts-historiske opplysninger, først og fremst om slektskapsforhold mellom arvelater og arving, men ofte også om nært beslektede vitner, formyndere og, via hjemmelsdokument for fast eiendom, i enkelte tilfelle flere generasjoner av forfedre.

SKIFTEREGISTER

Statsarkivene har egne skifteregistre som er ført på kort (også på mikrofilm) ordnet kronologisk etter sorenskriveri og gårdsnavn. Her kan en med litt hell følge samme slekt flere generasjoner fram- eller bakover i tid og dermed på få minutter fylle store deler av ane- eller etterslektstavler. Registerkortene er i så måte et viktig hjelpemiddel og en effektiv snarvei til viktige opplysninger.

Men her som så ofte eller er det slik at snarveien sjelden gir den beste utsikten.

Registerkortene gir foruten referansen til hvor skiftet er å finne i skifteprotokollen også navn på arvelater, vanligvis også på ektefeller og opplysning om arvinger og deres slektskapsforhold til arvelater, om brutto og netto verdi av boet og om fast eiendom. Opplysningene om slektskapsforhold er som regel hentet fra innledningsformularet i skiftebrevet, mens relevante slektskapsopplysninger som først kommer frem senere i skiftebrevet i regelen ikke er registrert på registerkortene. Registerkortene gir heller ikke opplysning om hvor stor del av skiftets aktiva som inngår i boets brutto og netto verdi. Fast eiendom kan være taksert eller bare delt etter skyldstørrelse, avdødes gangklær kan være registrert, men gitt bort og det kan være testamentariske disposisjoner som refereres i skiftet uten at dette fremkommer på registerkortet.

Registerkortene må altså betraktes som minimumsregistrering av innholdet i skiftet. Selv om de slektshistorisk relevante opplysningene som fremkommer av registerkortet i regelen er til å stole på (feilskrift/feillesning forekommer her som i alle avskriftsprosjekt), er det altså ikke gitt at alle skiftets relevante opplysninger er kommet med. Og for be-

skrivelser av økonomiske forhold er registerkortenes opplysninger ikke sammenlignbare og dermed ikke tilstrekkelige som underlag.

Og selv om registerkortene gir en oversikt over arvelaters arvinger, er det selvfølgelig bare levende arvinger eller døde slektninger som har etterlatt seg livsarvinger som er registrert. Registerkortene er følgelig ikke en kilde for barnedødelighet, fødselshyppighet eller beslektede tema. Her kan ingen annen kilde erstatte kirkeboken. Når ble det skiftet

Registerkortene gir en effektiv oversikt over registrerte skifter. Men selv en førstegangs bruker vil oppdage at skifteprotokollene på langt nær dekker alle dødsfall. Her må vi skille mellom de tilfeller hvor loven forlangte offentlig skifte, de tilfeller hvor arvingene ønsket/forlangte offentlig skifte og de tilfeller hvor det ble holdt privat skifte uten det offentliges medvirkning.

Reglene for skifter er inntatt i Christian Vs Norske Lov 5-2-1. Loven påla offentlig skifte i de tilfeller hvor det fantes umyndige, fraværende eller utenlandske arvinger. Utover dette finner vi også offentlige skifter der arvingene ikke kunne enes og der hvor kreditorerne forlangte skifte. I Trysil hovedsogn er det for perioden 1726-1804 registrert 231 skifter. Av disse er 75,4% i dødsbo med

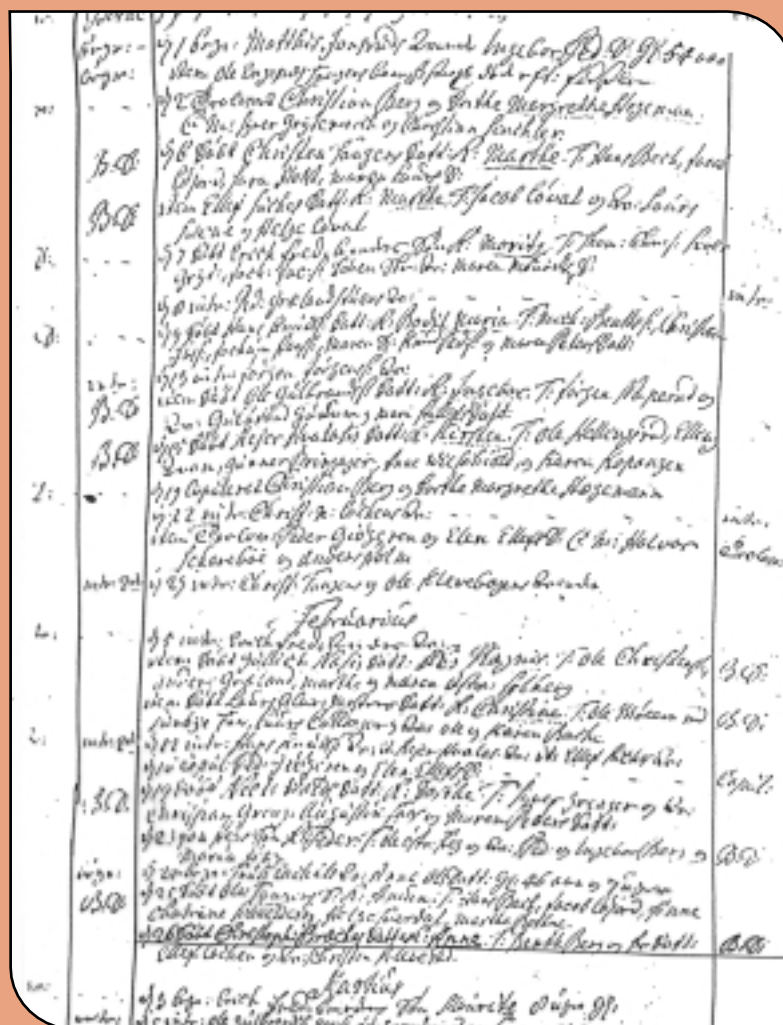
umyndige arvinger, 19,9% er skifter holdt i levende live, 2,6% er konkursbo, 1,3% er dødsbo der arvingene var uenige om fordelingen og 0,8% er bo der en eller flere arvinger oppholdt seg i utlandet. De fleste, men ikke alle, skifter holdt i levende live skjedde i forbindelse med at gårdsbruk ble overført til en ny generasjon.

Stoa og Sandberg anslår at vi på 17- og 1800-tallet bare kan regne med at ca. 20% av alle dødsfall endte med offentlig skiftebehandling. I dag er andelen under 5%. En hovedforklaring da som nå er at offentlig skifte er dyrt og tærer på boets ressurser, og dermed også på arvingenes arv. En annen hovedforklaring er demografisk. I Trysil førte ca. 40% av dødsfallene til offentlig skifte, noe som i hvert fall delvis kan forklares ved rask befolkningsvekst og vesentlige lavere barnedødelighet enn i de områdene Stoa og Sandberg må ha undersøkt.

SKIFTEPROTOKOLLER

Gir vi oss i kast med selve skifteprotokollen, er den første bøygen selve informasjonsmengden. Teksten kan variere fra ½ tettskreven side til 8-10 sider i litt store bo (i ekstreme tilfeller kan en skifteforhandling fylle både 50 og 60 sider, men dette er sjeldne unntak). Det er imidlertid her som i kirkebøkene et visst mønster som muliggjør et hurtigsøk etter de mest relevante opplysningene. En fullstendig gjennomlesning er selvfølgelig alltid det beste.

Først registreres tid og sted, hvem det skiftes etter, hvem som er arvinger (eventuelt kreditorer), hvilke av disse som er fysisk til stede og hvem som ellers foresto eller bevitnet skiftet (lensmann og lagrettemenn, eventuelle verger eller nære slektninger til barn og enke).

Kirkebok fra Botne

Dernest registreres boets aktiva, som i hovedsak utgjøres av eventuell fast eiendom, buskap, gårdsprodukter, husgeråd, verktøy og redskaper, eventuelle luksusgjenstander som sølv, smykker eller bøker og boets utestående fordringer. Alt føres sirlig kolonnevis, og er i de fleste skifteprotokoller nokså oversiktlig. Det gjør at en kan gå rett på oversikten over sølvtøy om en leter et-

ter gamle arvestykker eller spesielle husdyrtyper om dette er av interesse. Kyr oppgis som regel med navn, og er i så måte en artig kilde. Alle gjenstander er taksert og står oppført med verdiansettelse, slik at en enkelt kan finne frem til de største kostbarhetene i boet, om dette er av interesse.

Etter aktiva følger passiva, arvelaters gjeld, utestående lønn, formynderansvar mm. Her kommer også selve skifteomkostningene, som blant annet inneholder godtgjørelser til sorenskriver, lensmann og takstmenn og eventuelle avgifter til offentlige kasser.

Avslutningsvis gjøres boet opp ved at nettoen beregnes og fordeles på arvingene og ved selve utlodningen hvor arvinger, kreditorer og skifteretten får utlegg i boets aktiva. På 16- og 1700-tallet arvet gjenlevende ektefelle halve boet mens sønn arvet dobbelt så mye som datter. Her oppnevnes også formyndere for umyndige arvinger, oftest med en beskrivelse av slektskapet mellom formynder og arving.

Enkelte bo kan ha svært omfattende slektsregistre, for eksempel der hvor yngste barn i en større barneflokk dør gammel og uten livsarvinger og hvor arvinger er grandnevøer og -nieser eller dødsbo hvor det ikke finnes nærmere slekt enn tremenninger. Her spores også ofte flyttinger ut av fødesognet langt tidligere enn kirkeboksmaterialet kan gi oversikt over.

Det har vært diskutert hvor omfattende skifteregistreringene egentlig var, altså om spesielt verdifulle gjenstander kunne holdes utenfor skiftet. Dette er imidlertid lite sannsynlig idet de øvrige arvingene, ja til og med takseringsmennene som regel kjente boets aktiva rimelig godt. Trysil materialet gir ikke holdpunkt for å si at noe holdes unna, det er tvert i mot slik at til og med enkeltgjenstander som gikk i arv fra bestefar til sønnesønn over flere generasjoner i skiftematerialet registreres også på mellomgenerasjonene.

SKIFTEANALYSER

Ett skifte alene gir rike opplysninger om boet som skiftes. Det kan leses mye ut av hva slags eiendeler en forfar eide, også av hva slags stand eiendelene var i, om hus og redskaper var slitte eller nye, om det var mange bøker og så videre. Men uansett hvor mye informasjon ett skifte kan gi, er det først når du setter flere skifter i sammenheng at du kan lage en meningsfull skifteanalyse.

En skifteanalyse kan for eksempel bestå av en sammenligning av dødsboskifter på samme gård over flere generasjoner. Her kan en få viktige opplysninger om utviklingen i landbruket, hvordan redskapsbruk og dyrehold utviklet seg over tid og om hvordan velstanden vekslet ikke bare fra generasjon til generasjon, men ofte med nokså store endringer bare i fra første til annen ektefelles død. En slik analyse blir hverken bedre eller dårligere enn skiftematerialet den bygger på, og det er i så måte viktig å sørge for at de utviklingstrekk en ønsker å legge vekt på virkelig er sammenlignbare fra skifte til skifte. Er gården virkelig den samme, eller har det skjedd delinger? Er det andre familier på gården slik at driftspotensialet er forskjellig? Er det kårfolk eller ungfolk med eget hushold? Og, ikke minst, er daleren den samme og med lik verdi eller kjøpekraft?

En viktig fallgrube ved vurderingen av skifter er hensikten med skiftet. Skiftetakstene er gjennomgående høyere ved konkursboskifter enn ved ordinære dødsboskifter, noe som trolig reflekterte ideen om at odelsarvingen også skulle kunne løse ut gjenstander med omtrent samme rabatt som odelstaksten ga på selve gården. Omvendt gjaldt det å prise opp bohavet når det gjaldt å gi best mulig uttelling i forhold til kredi-

tor. En naturlig utvei for å unngå slike skjevheter var naturlig nok å selge løsøret ved offentlig auksjon, noe som ble hyppig brukt fra andre halvdel av 1700-tallet. Dette gir en kontrollmulighet til skifteprotokollen både hva angår skifte-gjenstander og gjenstandenes reelle verdi i forhold til takstverdien. Av trysilskiftene var det således 25 som gikk til offentlig auksjon, og av disse er det kun ett som har vesentlige forskjeller i registreringene.

Et positivt resultat av mange slike skifteanalyser er det faktum at velstanden i familien faktisk kunne øke over tid selv om gården gikk gjennom delinger. Dette er særlig påtagelig om analysen for eksempel kan trekkes gjennom hele 1800-tallet, da den økonomiske veksten var sterkere enn i begynnelsen av 1800-tallet.

ØKONOMISK HISTORIEKRI-VING

I det hele er skiftene en forsømt kilde til økonomisk lokalhistorie. Her nytter det ikke bare med registrering av skiftene for en enkelt gård. Men kan en registrere samtlige skifter i et sogn over en lengre tidsperiode, er det mulig både å etablere en skiftetakstprisskala, som over tid vil reflektere den lokale prisstigningen og dermed gjøre skiftene sammenlignbare, og å sette opp oversikter over hvordan så vel gjennomsnittsboet som den totale bomassen utvikler seg over tid. Dette kan igjen brukes til å beskrive levestandardsutviklingen både i lokalsamfunnet som helhet og i de enkelte sosiale skikt i lokalsamfunnet. Arbeidet er tidkrevende, men gir en forståelse av lokalhistorien som ingen annen arkivkilde kan gi. I så måte har skifteprotokollene et potensiale som ingen annen kilde.

Hvordan sende inn et nytt eller oppdatert bidrag til DISTreff

Av Alf Christophersen

Vi prøver nå å skape litt aktivitet rundt DISTreff i lokallagene. De fleste av disse har nå fått egen DISTreff representant. Sjekk derfor listen lenger nede på siden og finn ut hvem du skal sende ditt bidrag til. Kun Akershus, Vest-Agder og Troms mangler en lokal fadder.

Når du sender inn, er det en fordel om du kan gi filen følgende navn: Ubehandlet Gedcom fil - DBnnnnn.GED, pakket fil (PkZip eller WinZip) - DBnnnnn.ZIP og Bidragsfil fra Disgen versjon 7 - DBnnnnn.REG. (nnnnn er ditt medlemsnummer i DIS-Norge, evt. med '0' foran, f.eks. 01234)

Hvis du bruker e-post, er det en fordel om du benytter Subjekt DISTreff bidrag fra nnnn (hvor nnnn er ditt medlemsnummer i DIS-Norge). Bruker du hyperlenkene nedenfor som utgangspunkt for en epost, legg da til ditt medlemsnr i subjektlinja som allerede er utfylt med litt av teksten nevnt.

Husk også å oppgi fullt navn, adresse, telefonnummer og eventuell e-post adresse og URL (hjemmesideadresse) du ønsker å legge inn sammen med dine data. Dette gjelder både for bidrag sendt pr e-post og på diskett i posten.

Hvis du bruker vanlig post, er det fint om du kan legge ved en ferdig frankert og adressert returkonvolutt. Dette er dog ikke nødvendig om du angir at du ønsker resultatet tilsendt som e-post. Husk da å vedlegge en gyldig epost-adresse.

Hvis du har bidratt før, må du også oppgi om dataene du nå sender inn er i tillegg til eller skal erstatte dine gamle data. Hvis intet angis, antas det at det er en erstatning for tidligere bidrag. Sender du inn flere GEDCOM-filer for ekstrahering og har gjort dette før, må du selv holde rede på hvilket bidrag knytter seg til forskjellige medlemsnr, f.eks. 1013, 1013A, 1013B etc.

MEDLEMMER SOM BENYTTER

BROTHER'S KEEPER

DISTreff Brother's Keeper
Otto Jørgensen
Badebakken 24, 0467 OSLO

MEDLEMMER

SOM BENYTTER DISGEN

DISTreff Disgen
Alf Christophersen, 4909 SONGE

DISTREFF

UTENLANDSKE MEDLEMMER

Alf Christophersen, 4909 SONGE

DISTREFF ØSTFOLD

Dagfinn Ugelstad Larsen
Lunde, 1640 RÅDE

DISTREFF OSLO

Jan P. Fagerback
Kantarellen Terrasse 12, 1286 OSLO

DISTREFF OSLO

Otto Jørgensen
Badebakken 24, 0467 OSLO

DISTREFF AKERSHUS

Otto Jørgensen
Badebakken 24, 0467 OSLO

DISTREFF HEDMARK

Asgeir Sønsteby
Ellevsæterveien 866
2380 BRUMUNDDAL

DISTREFF OPPLAND

Torbjørn Furland
Einerbakken 6, 2827 HUNNDALEN

DISTREFF BUSKERUD

Jan Kjørstad Sommerstad
P.O. Box 226, 3601 KONGSBERG

DISTREFF VESTFOLD

Henning Halvorsen
Furustien 4a, 3150 TOLVSRØD

DISTREFF TELEMAR

Bjørn Høgstmyr
Glaserveien 115, 3727 SKIEN

DISTREFF AUST-AGDER

Alf Christophersen, 4909 SONGE

DISTREFF VEST-AGDER LEDIG

Kurt Selland
Kvednaholen 30, 4332 FIGGJØ

DISTREFF ROGALAND

Kurt Selland
Kvednaholen 30, 4332 FIGGJØ

DISTREFF HAUGALAND

John Rønnevik
Postboks 110, 5559 SVEIØ

DISTREFF HORDALAND

Alf-Egil Skjeldestad
Lyngbøkollen 59, 5164 LAKSEVÅG

DISTREFF SOGN OG FJORDANE

Halvard J. Bolstad
Kvernebakken, 6876 SKJOLDEN

DISTREFF MØRE OG ROMSDAL

Johnny Berild
Solbakken 3b, 6400 MOLDE

DISTREFF SØR-TRØNDELAG

Børge Solem
Reinsgrenda, 7100 RISSA

DISTREFF NORD-TRØNDELAG

Arve Fjerstad
Utøy, 7670 INDERØY

DISTREFF NORDLAND

Rolf B. Holte
Blålyngveien 1, 8200 FAUSKE

DISTREFF TROMS LEDIG

Rolf B. Holte
Blålyngveien 1, 8200 FAUSKE

DISTREFF FINNMARK LEDIG

Rolf B. Holte
Blålyngveien 1, 8200 FAUSKE

DISTREFF UTLANDET

Alf Christophersen, 4909 SONGE

Nye tilbud til medlemmer av DIS-Norge

MEDLEMSTILBUD PÅ "VÅRE RØTTER"!

Cappelen forlag har gitt oss muligheten til å selge den nye utgaven av "Våre røtter" til DIS-Norges medlemmer. Vanlig utsalgspris er kr 298,-. Som medlem av DIS-Norge får du ved kjøp av boka gjennom foreningen en refusjon på kr 50,- av innbetalt medlemskontingent - du får dermed boka for kr 249,- fritt tilsendt. Boka kan bestilles gjennom DIS-kontoret eller gjennom de fleste av lokallagene. Ta kontakt med lokallaget ditt eller DIS-Norge. Omtale av boka finner du i Slekt og Data nr 3/2001, og på slekt.no.

"SLEKTSGRANSKING MED DATAVEILEDNING: SLEKTSSTEVNER, SLEKTSPROGRAM, SLEKTSBØKER"

av Liv Marit Haakenstad kommer ut på Orion forlag i høst og er til salgs gjennom DIS-Norge. Vanlig utsalgspris er kr 269,-. Som medlem av DIS-Norge får du ved kjøp av boka gjennom foreningen en refusjon på kr 50,- av innbetalt medlemskontingent - du får dermed boka for kr 219,- fritt tilsendt. Boka kan bestilles gjennom DIS-kontoret eller gjennom de fleste av lokallagene. Ta kontakt med lokallaget ditt eller DIS-Norge.

Les hva forlaget selv skriver om boka:

Slektsstevne - planlegging, gjennomføring. Hvordan kan jeg finne ut mer om min slekt - primærkildene, sekundærkildene, hvordan søke på internett (Norge, utlandet med hovedvekt på USA, søkermotorer og news-grupper, ulike slektsforeninger). Bruk av slektsprogram, det aller siste basert på data - hvordan slektsprogram skal jeg velge, komme i gang, oppsett av slektsprogram, redigering av fil i slektsprogrammet - eksport og import av filer til

OMTRENT SÅ MYE MORSOMMERE BLIR DET Å VÆRE PÅ NETT

----- NÅR DU FÅR BREDBÅND -----

Med bredbånd blir Internett endelig moro. Minst ti ganger raskere tilknytning enn med ISDN betyr mye raskere surfing, mye raskere nedlasting av filer og muligheten til å se filmer og høre høykvalitets radio. Bredbånd betyr også slutten på galopperende tellerskritt, du betaler fast pris uansett. Så hva venter du på? Sjekk om ditt telefonnummer er tilknyttet en av våre sentraler, bestill nå, og få fram det brede smilet.

*Hverdager 8 - 20, lørdag 10 - 16

Sjekk ditt telefonnummer på www.nextgentel.no eller ring: 55 52 79 77*

DETTE ER ADSL-BASERT BREDBÅND

- En høyhastighets Internett-tilknytning på vanlig telefonlinje.
 - Du slipper tellerskritt. Du betaler en fast månedspris og er tilkoblet hele tiden.
 - Du kan bruke flere PCer på samme abonnement.
 - Du kan velge mellom flere abonnements typer.
- Det rimeligste gir deg 640 kilobits pr. sekund.

Tilbud til DIS-medlemmer

Alle medlemmer av DIS får fast lav installasjonspris på kr **698,-** uansett bindingstid. Alle bestillinger må registreres på www.nextgentel.no med kode 4663.

Fast pris pr. mnd. fra kr:

398,-

TRYKKING AV SLEKTSBØKER

	10 eks	30 eks	50 eks	100 eks
50 sider	590	950	1.400	2.200
100 sider	850	1.450	2.200	3.800
150 sider	1.050	1.950	2.700	4.900
200 sider	1.230	2.500	3.200	5.900

Det er ikke mange som matcher disse prisene. Ta kontakt med DIS-Norge for bestilling.

TRYKKING AV SLEKTSBØKER

Fra Kraft Digitalprint har DIS-Norge fått tilbud på trykking av slektsbøker for sine medlemmer. Bøkene leveres i A4 format i sort/hvit to-sidig trykk på 80g papir, ferdig innbundet i spiral- eller liminnbinding (valgfritt). Dersom det ønskes fargetrykk i front blir det 5,- i tillegg pr. bok. Priseksemplene i tabellen er inklusiv merverdiavgift, men ikke frakt. Prisene er basert på papirorigina-

ler, ved levering av digitale originaler blir det et tillegg på 100,-.

Det er mulighet for moms-fritak på trykking av slektsbøker ved å søke fylkesskattesjefen.

NORMAN VIRUS CONTROL OG NORMAN PERSONAL FIREWALL

Beskytt deg mot virus og ondssinnede angrep via Internett. Norman tilbyr med Norman Virus Control 5 og Norman Personal Firewall ledende programvare for virus kontroll og beskyttelse mot uautorisert adgang til din PC. Medlemmer av DIS-Norge oppnår disse prisene, som inkluderer support fra Norman via telefon/email og mva:

Norman Virus Control

(enbruker): kr. 590,- (veil 979,-) pr år

Norman Personal Firewall

(enbruker): kr 349,- (veil 489,-)

For mer informasjon: www.norman.no.
For bestilling, kontakt Concept Dialog:
Tel: 21 50 12 11, faks: 21 50 12 01, e-post: sales@concept.no. Husk å oppgi DIS-Norge og ditt medlemsnummer ved bestilling!

ADSL

TILKOPLING FRA NEXTGENTEL

NextGentel tilbyr DIS-Norges medlemmer bredbånd via ADSL til fast redusert etableringskostnad uansett bindingstid. Du kan som du ser bestille på web ved å oppgi den firesifrede koden (se egen annonse på forrige side), eller ta kontakt med DIS-Norge.

ADSL

TILKOPLING FRA TELENOR

Dette tilbudet ble dessverre ikke klart før deadline. Informasjon vil bli lagt ut på vår hjemmeside og DISforum så snart som mulig.

SLEKTSTAVLER OG -SKJEMAER

Selv om vi i dag bruker datakraft til det meste innen slektsforskningen, kan man fortsatt ha stor nytte av papirbaserte hjelpemidler. Dette gjelder store, oversiktlige slektstavler, så vel som skjema

for notater når ikke PCen er med.

Lokalhistorisk forlag tilbyr denne pakken til medlemmer av DIS-Norge:

✓ en halvsirkel (8 generasjoner, 255 personer) i 42x59 cm

✓ en helsirkel (10 generasjoner, 1023 personer) i 70x80 cm

✓ blokk med 30 slektstavler for ringperm (15 pers, 4 gen pr ark)

✓ blokk med 50 personskjema for ringperm (2 sidige)

Disse produktene er ment som hjelpemidler i arbeidet, ikke som pryde-ane-tavler. Normal pris for pakken er 220,- pluss frakt, medlemmer av DIS-Norge får denne pakken til 100,-. Porto ved forsendelse er 50,-. Ta kontakt med DIS-Norge for bestilling.

For bestilling av de produkter som kan bestilles hos DIS-Norges kontor: Bruk e-post kontor@disnorge.no eller telefon **222 666 77** (mandag, onsdag, torsdag).
Dersom du har andre meldinger i forbindelse med medlemstilbudene: Kontakt medlemstilbud@disnorge.no

Egersund

Egersund ligger lunt og godt beskyttet innenfor Eigerøy. Den gode havnen gjorde at stedet tidlig ble et handels-senter for distriktet. Havnen er nevnt allerede på 1000-tallet. I de mange hundreår da sjøveien var den viktigste ferdselsåren, var Egersund en trygg havn på den ellers ugjestmilde kyststrekningen sør for Boknfjorden. Havnen er fremdeles et viktig fiskerisenter. Under vårsildfisket kunne 600 til 700 fiskebåter ha stasjon i byen. Senere kom Nordsjøfisket, og i dag er Egersund landets største fiskerihavn etter levert kvantum. Under vårsildfiskets høyse-son hadde byen fem sildemelfabrikker. I dag er det to, men med større kapasitet og med helårig drift. Egersund ble tollsted i 1746 og fikk ladestedsrettigheter i 1798. For tre år siden ble det feiret 200 års jubileum med besøk av kongeparet og avduking av statuen "Losen" som et minne om hva fiske og sjøfart har betydd for byen. Egersund er i dag senteret i Eigersund kommune med 13 000 innbyggere. Av disse bor 9000 i selve byen.

Det var et stort fremskritt for land-verts forbindelser da Jærbanen mellom Egersund og Stavanger ble åpnet i 1878. I 1904 kom jernbaneforbindelsen til Flekkefjord, men først med Sørlandsbanen i 1944 ble det jernbane-forbindelse østover til Kristiansand og Oslo. Den eldste stasjonen lå nede i byen ved kirken. Den ble flyttet til Eie da Sørlandsbanen kom.

På grunn av flere store bybranner er det lite igjen av den gamle bebyggelsen fra før 1850. Men noe er bevart. Området "Haugen" mellom Storgaten og Torget gir en liten pekepinn på trange og snirklete gater og smaug. Husene i Strandgaten ble bygget etter

brannen i 1843 i senempire stil. Mye er forandret opp gjennom årene, men det er nok tilbake av det opprinnelige til å gi et inntrykk av byens gamle hovedgate. Kirken har sin opprinnelse fra 1600-tallet og fikk sin nåværende form omkring 1780 ved mestersnekker Ludvig Feiling.

Dagens næringsliv er fremdeles i stor utstrekning relatert til havnen med ulike typer fiskebasert industri, som foruten sildemelfabrikken og fiskemottak og fiskeforedling, omfatter mekaniske verksteder og slipper, not- og trålfabrikker, bunkersanlegg og det meste som ellers trengs til fiskeflåten. Bedriften Simrad-Robertson begynte virksomheten ved blant annet å utvikle ekkolodd til fiskeflåten. I dag er Kværner Oil & Gas a/s på Eigerøy kommunens hjørnesteinsbedrift med flere hundre ansatte. Som navnet sier, er bedriften først og fremst engasjert med oppdrag for olje- og gassproduksjon i Nordsjøen. Tidligere var Egersunds Fayancefabrikk den viktigste arbeidsplassen. Fabrikken var i drift fra 1847 og

i 132 år. Nå er deler av de gamle fabrikklokalene brukt til handlesenter og bibliotek.

For folk som er interessert i historie og gammel kultur, er Dalane Folkemuseum vel verdt et besøk. Hovedmuseet på Slettebø har rike samlinger fra bonde- og embedsmannskulturen og fra landbruk og håndverk. Fayancemuseet på Eie tar for seg leirvareindustrien og Bilstadhuset i Nygaten med seilmakerverksted gir inntrykk av levemåten i tidligere generasjoner. Museet har dessuten flere bygninger rundt i Dalane, blant annet med fiskerimuseum på Sokndalstrand. Lindøy batteri var anlagt til forsvar av havnen. Det ble nedlagt i 1826, og kanonene ble senere brukt til å saluttere ved festlige anledninger, blant annet 17. mai. Men den oppgaven er for lengst overtatt av dynamitten. I 1997 ble byttet satt opp på den gamle jernbanebryggen. Det er blitt byens nye fest- og utstillingsplass og kan romme 2000 personer.

Abram Kjell Sørda

Slektsgranskerdag i Rogaland

Finn dine røtter - vi viser veien!

Lørdag 27. oktober 2001, kl. 10-17 - Dalane Folkemuseum Egersund

SLEKTSTORG

DIS-Rogaland
Statsarkivet i Stavanger
Rogaland Historie- og Ættesogelag
Jesu Kristi Kirke
Dataregistrering av kildemateriell
Slektsgranskning på Internett
DISTreff, database for slektsgranskere
Demonstrasjon av slektsprogram:
Brother's Keeper; EMBLA Familie og Slekt; Family Tree Maker
Dalane Folkemuseum
Austvoll Slekt og Kalligrafi
Slektstavle-utstilling

FOREDRAG

10.15 - Dalane Folkemuseum
10.30 - Korte glimt fra Egersunds historie
11.00 - Bygdeliv rundt 1900 på Helleland
12.00 - www.familysearch.org - Jesu Kristi Kirkes nettsted for slektsgranskning
13.00 - Da rogalendingen skrev brev til Paven
14.15 - Innvandring til sørvestlandet fram til 1814
15.00 - Hva kan DIS-Norge tilby deg?

Kontorleder i DIS-Norge

DIS-Norge er i sterk vekst. Dette gjør det nødvendig å styrke foreningen administrativt og faglig slik at medlemmer og lokallag kan få god service. Det vil derfor bli ansatt daglig leder av foreningen, som etterhvert vil kunne fungere som generalsekretær. Kontorleders arbeidsinnsats er tenkt å komme i tillegg til det betydelige frivillige arbeid som nedlegges i foreningen. Arbeidstid kan diskuteres, men i området 80-100%. Styret regner med at arbeidstiden uansett vil øke til full tid i løpet av 1-2 år.

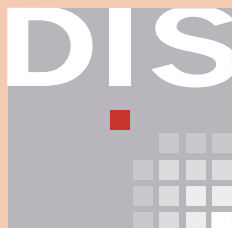
Arbeidsoppgavene består av

- ✓ Administrativ daglig ledelse av foreningens kontor
- ✓ Sekretærarbeid for styret samt bistand til foreningens aktivitetsutvalg
- ✓ Lederansvar for kontorassistent
- ✓ Attestasjon og tilrettelegging for foreningens kasserer og regnskapsfører
- ✓ Medlemsregisteret
- ✓ Tiltak for markedsføring av foreningen
- ✓ Kontakt med medlemmer, lokallag og eksterne forbindelser, også deltagelse/foredrag på medlemsmøter i lokallag og andre arrangementer
- ✓ Følge opp og iverksette styrets planer og vedtak

Ønsket bakgrunn:

- ✓ Kunnskap om slektsforskning, historielags-arbeid eller annen tilsvarende bakgrunn/utdanning
- ✓ Godt kjennskap til Internett og databehandling generelt
- ✓ Fordel med kunnskaper i administrative systemer og rutiner
- ✓ Evne til å arbeide selvstendig og forøvrig inneha utpreget samarbeidskompetanse
- ✓ Ordenssans og evne til god fremdrift

Noe reisevirksomhet må påregnes. Deltagelse i styret, på konferanser, eventuelt i aktivitetsutvalg mv. inngår i det avtalte arbeidsomfang. Kontorleder rapporterer til foreningens leder og er ansvarlig overfor styret. Arbeidsted er foreningens kontor på Bryn senter, Oslo. Lønn etter kvalifikasjoner og nærmere avtale.

SØKNADSFRIST 15. NOVEMBER 2001

Nærmere opplysninger om stillingen ved foreningens leder:
Jan Eri på tlf 67 55 96 97 eller via e-mail: leder@disnorge.no

Vi har så stor tro på den nye versjonen av
Embla Familie og Slekt at vi gir deg
TMG-Silver gratis* ved kjøp av vårt slektsprogram.

Bestilling og mer informasjon på våre hjemmesider

www.embla.no

Embla Familie og Slekt

* Så langt lageret rekker

Filer og filnavn i full forv

Siri Resset jobber som bioingeniør og IT-konsulent på RiT. Bosatt i Trondheim med samboer og PC. Slektsforskningen dreier seg geografisk om Gudbrandsdalen stort sett. Siden videreutdanning innen EDB i 94/95 og diverse internettkurs siden, er EDB blitt både hobby og levebrød.

Forsøker å bidra med datastoff etter beste evne- og etter ønske fra medlemmene om hva som er behov for å lære mere om.

Hva slags typer er alle disse filene vi jobber med i databehandling..doc rtf gif txt og hva de heter alle sammen.

FIL

En fil kan en si er en samling av data lagret i en enhet. Det kan være et brev, en databasefil eller et kjørbart program for eksempel.

Filene må ha et unikt filnavn for å kunne identifiseres av programmer og operativsystemet. (Dersom filene ligger i forskjellige kataloger på disken kan de ha likt navn.)

Filene har et fornavn og et etternavn. F.eks. Minfil.txt - ordet etter punktum er etternavnet, eller ekstensjonen som det heter på "fint".

Det er dette som viser hva slags filtype/filformat filen er. Dette navnet setter programmene på selv ved lagring, eller du kan skrive det selv når du lagrer. Programmene/operativsystemet vil da gjenkjenne filer de "forstår" og kan jobbe med.

Fornavnet kunne før, i DOS verdenen, bare ha maksimalt 8 tegn i navnet. I Windows 95 og høyere kan vi bruke opptil 255 tegn. (Vi kan ikke bruke \ / : * ? " < > |)

I etternavnet kan det være maks tre tegn.

FILFORMAT

filformat viser om filen passer med et gitt program eller operativsystem. En fil av .jpg-format vil kunne brukes i mange billedredigeringsprogrammer, men den vil ikke kunne spilles i et musikkprogram, fordi dette musikkprogrammet ikke ville skjønne .gif-navnet.

Endel filtyper og deres etternavn:

.ASP Active Server Page ()

.AU Audio (Lydfil)

.BAK Backup (backupfil. Lages f.eks. i Word)

.BAT Batch Processing (Batchfil f.eks. brukt i DOS)

.BIN Binary (binære filer)

.BMP Bitmap (Windows sitt grafikkformat f.eks. Paintbrush)

.CLP Clipboard (Utklippstavle-filer [Windows])

.CRD Cardfile (Windows-kartotek) + Chord (musikkfil)

.DAT Data (datafil)

.DOC (Tekstdokument, Word)

.EXE Executable (filen er et kjørbart program)

.GIF Graphics Interchange Format (file name extension) en av de to vanligste filformater for å vise bilder på Internett. Det andre er JPEG.

GIF89a - GIF89a er den nyeste versjonen av GIF. Det fantes en tidligere versjon av GIF, men de fleste bilder du ser i dag vil antagelig være laget i det nyeste formatet

.HLP Help (file name extension)

.HTM .HTML er filer som leses av internettbrowserne. Innholdet er altså HyperTextMarkupLanguage som gjenkjennes av browserne. (leserne)

.JPG .JPEG (Joint Photographic Experts Group. Bildefil)

.MIDI Musical Instrument Digital Interface (musikkfil)

.MOV (videofil)

.PDF Package Definition File + Portable Document Format + Portable Document File + Processor Defined Function + Program Development Facility

.RA Real Audio (lydfil)

.RAM Real Audio Metafile (lydfil)

.RTF Rich Text Format (rikt tekstformat. Formatet kan leses av ulike programmer, f.eks. ulike versjoner av Word takler samme dokument).

.TIF Tagged Image File (billedformat)

.TXT Text (tekstfil, vanlig tekst)

.WAV Waveform Audio (lydfil)

.ZIP Compressed File (pakkefiler)

Dataordliste

Samlet fra ulike kilder i notater, tidsskrifter og internett. Den er ikke 100% utfyllende, så mange ord og uttrykk kan nok fylles på etter hvert.

BAUD

Et mål på hvor mange endringer av et signal(nivå) som finner sted i løpet av et sekund. Måles i baud. Er ikke identisk med overføringshastigheten som måles i bits pr. sekund (bps). Eksempelvis har et modem med overføringshastighet på 14400 bps en modulasjonshastighet på 7200 baud.

BIT

En byte (et ASCII-tegn) består av 8 bit. En bit kan være 0, eller 1, og en kombinasjon av 8 0'ere og 1'ere gir et ASCII-tegn. kommer fra betegnelsen "Binary digIT"

BLOCK

En sektor, eller en gruppe sektorer. Per definisjon er en block 512 bytes.

BPI

"Bits per inch" et mål på hvor tett informasjonen ligger på et platelager.

BPS

"Bits per second" er et mål for hvor raskt en enhet sender og mottar informasjon. Kalles også baud-rate. Brukes ofte til å angi hastigheten på modem.

BROWSER.

Samme som webleser, nettleser. Altså programmet du bruker til å se på web-sider på internet. for eksempel Netscape og Internet Explorer, eller den norske Opera.

BUFFER

Enheter har ofte et eget internminne, buffer, som fungerer som en "mellomstasjon som gjør " dataene er på vei fra, eller til enheten (brukes på harddisker, CD-brennere - osv)

BUS

Den delen av en "chip"(brikke), kretskort eller interface, som er laget for å sende og motta data.

BYTE

En byte består av 8 bit, og det tilsvarer ett "tastaturtegn", også kalt ASCII-tegn. 1024 byte tilsvarer 1Kb (KiloByte). 1024 kb tilsvarer 1Mb (MegaByte). Osv til gigabyte og terabyte.

C / C++

Høynivå programmeringsspråk

CACHE

Er et mellomlager mellom prosessoren og RAM i maskinen. Cachen fører til at prosessoren slipper å gå helt bort til RAMen for å hente opplysninger den trenger svært ofte. Cachen øker derfor ytelsen på datamaskinen en hel del, men det er mye viktigere at du har nok vanlig RAM enn nok cache-RAM.

CD-DA

"Compact Disc - Digital Audio" musikk CD (lydspor).

CD-I

"Compact Disc-Interactive" brukes til å presentere både lyd og bilde (film).

CD-R

"Compact Disc-Recordable" er CD-plater som det kan skrives til.

CD-RW

"Compact Disc-ReWriteable" er en CD-plate som man kan skrive og slette informasjon til et utall ganger.

CHIP

En brikke som utfører en bestemt jobb,

på et kretskort. Finnes på de aller fleste enheter, og tilleggskort, og alle hovedkort.

CLUSTER

En gruppe sektorer på en harddisk som er adressert som en "logisk enhet".

CPU

"Central Processing Unit" - se "prosessor".

CYLINDER

De "tracks" som ligger rett over hverandre, når en harddisk består av flere plater som er plassert i høyden, på samme drivverk.

DAE

"Digital Audio Extration", benyttes mye som betegnelse på hvor raskt en CD-ROM kan lese Audio-CD'er (CD'er med lydspor).

DAO

"Disc-at-Once" Metode man kan bruke ved å starte og avslutte CD-r plater på når de brennes. Hele CD'en må lages i en operasjon. Fordelen er at CD'en kan brukes som "master" ved CD-trykking, og en kan stille inn mellomrommene mellom lydsporene på en audio-CD.

DIGITAL

Informasjon basert på en kombinasjon av det binære tallsystemet, 0 og 1.

DIMM

(Dual In-line Memory Modules)
En type minnebrikker

Dataordene er samlet og forklart av Siri Resset, fortsettelse følger i neste nummer...

Sikkerhetskopiering

Jan Eri, leder av DIS-Norge
leder@disnorge.no

Kjenner du ditt behov for sikkerhetskopiering eller "backup" som det heter på nynorsk? Bruken av dataprogrammer til hjelp i slektsgranskning gir uunnværlige fordeler, men introduserer også nye farer når det gjelder mulighetene for å miste den informasjon man møysommelig har samlet. Gjennomtenkt sikkerhetskopiering er derfor en dyd av nødvendighet!

Er du først bitt av slektsgranskerbasilen er det gjerne bare et spørsmål om tid før flere års arbeid er lagret på harddisken din. Har du tenkt gjennom hvor skremmende lite som skal til for at alle dine år med møysommelig registreringsarbeid kan gå tapt på få sekunder hvis du ikke har en god sikkerhetskopi? Slektsgranskere er ofte relativt følsomme for slike tap av data, fordi man over lang tid samler opp masse informasjon i ett program. Det kan føre til at når man først mister noe, så mister man gjerne alt, både det man la inn i går og det man la inn for 10 år siden. Tillat meg å være pessimist, og å gi deg noen eksempler på hvordan du kan miste dine data:

1. VIRUS, ANGREP VIA NETTVERK
med utbredelsen av e-post er muligheten for spredning av datavirus blitt svært "gode", mange vil allerede ha stiftet bekjentskap med ett eller flere virus. Forhåpentlig bare ved at ditt antivirusprogram har informert deg om at den har uskadeliggjort viruset. Å ha oppdatert antivirusprogramvare er i dag helt nødvendig, men på ingen måte noen erstatning for sikkerhetskopiering. Det er alltid en mulighet for at du blir angrepet av et virus som ikke din antivirusprogramvare klarer å uskadeliggjøre.

Utbredelsen av Internett, et annet stort gode for slektsgranskere, medfører også en sikkerhetsrisiko. I tiden som kommer vil flere og flere av oss være

permanent tilknyttet Internett gjennom ADSL, kabel eller tilsvarende. Uvedkommende vil dermed få bedre tid på seg til å komme inn på din maskin via Internett og å gjøre destruktive handlinger. Risikoen for dette kan reduseres betydelig ved bruk av brannmur ("firewall"), men vil likevel være nok en god grunn til å være påpasselig med sikkerhetskopiering.

2. BRUKERFEIL

Selv de mest rutinerte brukere kan ved et uhell gjøre feil som fører til tap av data. For eksempel kan man komme til å slette filer man absolutt ikke skulle ha slettet, og du bør ikke regne med at "undelete" alltid kan berge slettede data. Eller man kan ved feil bruk av programmet ende opp med å slette en slektslinje fordi man misforstod noe. Eller kanskje var det junior som lånte tastaturet litt? Eller, eller.... mulighetene er endeløse. De aller fleste tap av data faller i denne kategorien, vi er selv våre verste fiender.

3. HARDDISKHAVARI

eller "crash", innebærer vanligvis at overflaten på de runde, roterende magnetplatene i harddisken er blitt fysisk ødelagt. Det er på disse platene informasjonen i PC'en din lagres, så når dette har skjedd er det ikke lenger mulig å lese alle data fra disken. I en del tilfelle kan informasjonen berges av spesialfirma (eks. Ibas på Kongsvinger), men dette er et kostbart alternativ og gir ikke garantert suksess.

Det er bare et spørsmål om tid før en harddisk slutter å fungere. Jo eldre disken er, jo større er risikoen. Men kanskje er det nettopp din harddisk som "dør" ung?

4. PROGRAMFEIL

De vanlige slektsprogrammene lagrer informasjonen du registrerer i en såkalt database på harddisken. Formatet på slike databaser er utformet med tanke på å være robust, men dersom uventede hendelser inntreffer kan det oppstå feil i databasen som gjør at du ikke lenger får tilgang til dine data. En vanlig årsak til dette er at programmet ikke avsluttes på vanlig måte, men for eksempel ved strømbrytning eller at maskinen henger. I de fleste tilfelle vil programmet selv reparere databasen, eller leverandøren kan hjelpe deg. Men det finnes dessverre unntak.

5. TYVERI, BRANN, VANNSKADER

Disse problemene gjelder ikke spesielt for informasjon lagret på data, men er reelle trusler også i denne sammenheng. Ny TV og video kan du enkelt kjøpe for forsikringspengene, men ti års slektsgranskerarbeid ...

Listen over mulige farer kan virke skremmende, men ved rett bruk av et enkelt virkemiddel som sikkerhetskopiering kan du selv sørge for å gjøre deg nesten usårlig.

KRAV TIL SIKKERHETSKOPIER

De forskjellige farer og typer av data stiller forskjellige krav til sikkerhetskopiering. Å spesifisere konkrete løsninger i detalj er det ikke rom for i denne artikkelen, men jeg vil nevne noen hovedpunkter man bør være oppmerksom på uansett hvilken maskintype og hvilket operativsystem man bruker.

Disketter er et skjørt medium. Stol ikke på sikkerhetskopi på diskett(er) alene. Alternative medier kan være tape, CD-ROM (etterhvert DVD) eller en annen harddisk.

Fra tid til annen bør du ta med en sikkerhetskopi for oppbevaring på et annet sted, for eksempel på jobben. Dersom du skulle være så uheldig å bli utsatt for brann, kan det hjelpe lite at du har mange gode sikkerhetskopier hjemme. Spesielt for de med bredbåndstilknytning til Internett er det et alternativ å laste opp en sikkerhetskopi av de viktigste dataene til en annen disk tilknyttet Internett. De fleste med Internett-tilgang får 10-50MB lagringsplass til hjemmeside av sin leverandør. Denne plassen kan du også benytte til oppbevaring av de data du er mest redd for ved å overføre med FTP.

Ta vare på flere "generasjoner" av sikkerhetskopier. Det kan ta tid fra din maskin er infisert av virus til du oppdager problemet og til du eventuelt taper data. Du bør derfor systematisk ta vare på noen av de gamle sikkerhetskopiene dine, slik at du har en sikkerhetskopi fra før din maskin ble infisert.

Ta sikkerhetskopi ofte for å slippe å gjøre arbeid om igjen når uhellet er ute. Hvis du bruker maskinen nesten daglig kan det være en ide å ta daglig

kopi av alle endrede data, mens du en gang i uken tar kopi av alt.

La for all del ikke sikkerhetskopiene dine ligge på samme harddisk eller samme maskin som du vanligvis arbeider på. Sjansen er i så fall stor for å miste både original og kopi når uhellet er ute. Test sikkerhetskopiene dine! Sjekk at du virkelig klarer å finne tilbake filer fra sikkerhetskopien og å legge dem tilbake på harddisken igjen.

HVA BØR SIKKERHETSKOPIERES

Enkelt kan man si at det du ikke kan miste må sikkerhetskopieres. Det aller beste er å ta kopi av alt på harddisken(e), men dersom man ikke har kapasitet til det må man prioritere. Eksempler på ting som kan være spesielt viktig å ta vare på er: slektsgranskerdatabasen, brev, e-post, personlig regnskap, adresselister, fotografier, scannede bilder og alle andre dokumenter som du selv har laget.

Programfiler og operativsystem kan kjøpes i butikk, og dette er derfor ikke like kritisk å sikkerhetskopiere. Men du må selvsagt ta godt vare på installasjonsdisketter og CD-plater som fulgte med ved kjøp av maskin og programvare.

DET ER ET SPØRSMÅL OM TID...

noen minutter med sikkerhetskopiering i stedet for timesvis med rekonstruksjon av tapt, tidligere utført arbeid. Sikkerhetskopiering er det eneste tiltaket som beskytter mot alle farene som ble nevnt innledningsvis, forutsatt at det gjøres med fornuft. Det kan koste noen kroner å skaffe utstyr for å ta gode sikkerhetskopier, men det kan til gjengjeld forhindre at du blir en av de som gråter mest når uhellet er ute.

Et siste tips hvis uhellet er ute og du ikke har en sikkerhetskopi du kan bruke: vær da forsiktig med å "reparere" selv hvis du ikke har innsikt i hva problemet består i. Det er lett å gjøre vondt verre, slik at heller ikke en fagmann klarer å rette opp feilen etterpå. Mer informasjon om sikkerhetstrusler og utstyr eller programmer for sikkerhetskopiering kan du finne via lenkene oppgitt nedenfor.

Artikkel i PC World om sikkerhetskopiering:

<http://www.pcworld.no/dataguiden/maskinvare/lagringsmedier/sikkerhetskopiering.shtm>

Steder du kan kjøpe utstyr til sikkerhetskopiering:

<http://www.hardware.no/webshoper/>

Om sikkerhet ved Internett-tilknytning (engelsk):

http://www.cert.org/tech_tips/home_networks.html

Enkel sjekk av din brannmur:

<http://grc.com/>

Oppdatert virusinformasjon:

<http://www.sarc.com/>

Slektsforskerbasen - ett nytt hjelpemiddel

Jan Eri, leder av DIS-Norge
leder@disnorge.no

Slektsforskerbasen - et nytt hjelpemiddel fra DIS-Norge for å etablere kontakt mellom slektsforskere.

Du har tidligere kunnet lese at DIS-Norge har fått overta Slektsforskerbasen fra Torleif Haugødegård. Etter en periode med konverteringsarbeid kan du nå være med på å prøve en fungerende testversjon av den nye Slektsforskerbasen.

Hva er Slektsforskerbasen?

Slektsforskerbasen er en database med oversikt over alle kommuner i Norge, både eksisterende og de fleste av de tidligere, og hvilke slektsforskere som har registrert at de har forskerinteresser i dem.

Eksempel: dersom du forsker i Årdal kommune i Sogn og Fjordane kan du gå inn i Slektsforskerbasen og få listet opp alle slektsforskere som har oppgitt at de er interessert i Årdal. For de slektsforskere som har registrert seg får du i tillegg til kommuner av interesse også oppgitt e-post, URL (hjemmesideadresse), bostedsfylke og dato for siste oppdatering. Det er dermed enkelt å ta kontakt for utveksling av informasjon, hvilket da også er hovedfunksjonen til Slektsforskerbasen. Tjenesten er fortsatt åpen for alle, uavhengig av medlemskap i foreningen.

HVA ER NYTT I DIS-NORGES VERSJON?

Tidligere ble Slektsforskerbasen vedlikeholdt av Torleif Haugødegård. De som ønsket å være registrert sendte e-post til ham, og han oppdaterte listene. Etterhvert som tjenestens popularitet vokste ble dette en uoverkommelig oppgave. I den nye versjonen fungerer det derfor slik at brukerne av tjenesten vedlikeholder informasjonen om seg selv.

Ved omlegging av tjenesten til databaseform har det også blitt mulig å tilby ny funksjonalitet. Det som er implementert hittil er fritekstsøk i databasene, liste over de 50 sist oppdaterte registreringene og automatisk sending av eget passord via e-post hvis man skulle glemme det. Dette er funksjoner som benytter databasen MySQL og programmeringsspråket PHP, begge deler finnes på DIS-Norges nye Internett server.

HVORDAN GÅR MAN FREM FOR Å BRUKETJENESTEN?

Det er to uavhengige sider av det å bruke tjenesten. Det ene er å registrere seg selv slik at andre kan finne frem til deg, det andre er å foreta egne søk i basen. Det er fullt mulig å foreta søk i basen uten selv å være registrert, men da mister du altså muligheten for selv å bli funnet, og dermed å bli kontaktet av andre som kan ha informasjon til deg.

Å REGISTRERE SEG I SLEKTSFORSKERBASEN

Gå til <http://www.disnorge.no/sfbasen/> og klikk deg frem til hovedsiden for den nye Slektsforskerbasen.

Klikk på lenken "Ny bruker" under overskriften "Ny registrering"

Legg inn navn, bostedsfylke, e-post, fritt valgt passord og hjemmesideadresse (URL) før du trykker "Legg meg inn". Vær nøye med at du legger inn din hjemmeside på formen <http://home.isp.no/brukernavn/>, altså med <http://> foran. Notér deg e-post adressen og passordet, det er kombinasjonen av disse du senere må bruke for å logge deg inn når du vil endre oppføringen igjen.

Når du har trykket "Legg meg inn" er du registrert i Slektsforskerbasen, og du får opp en ny side for å registrere hvilke kommuner du er interessert i. Ikke hopp over denne siden, det har ingen hensikt å være registrert i Slektsforskerbasen uten å også oppgi hvilke kommuner du er interessert i. Velg en kommune du er interessert i fra nedtrekksmenyen og trykk på knappen "Legg til denne kommunen". Du vil se at kommunen du har registrert listes opp i det grå feltet nedenfor, se skjermbilde 1 (neste side).

Dette kan du gjenta så mange ganger du vil, til du har registrert alle kommuner du ønsker. Det er denne siden du bruker også når du skal endre e-post adresse eller passord. Du kan dessuten legge inn ditt medlemsnummer i DIS-Norge her, noe som vil være til stor hjelp for oss senere, når vi skal inte-

Hjelpemiddel fra DIS-Norge

Skjerm bilde 1

grere denne tjenesten med andre tjenester.

Når du er ferdig med alle oppdateringer trykker du på knappen "Oppdater informasjon" lenger ned på siden, og du kommer tilbake til hovedsiden.

Å oppdatere sin tidligere registrering
Har du fått ny e-post adresse, eller har du funnet aner i en ny kommune du ønsker å registrere? Da går du igjen til hovedsiden for Slektforskerbasen, under overskriften "Eksisterende registrering..." oppgir du din e-post adresse og ditt passord og trykker "Logg inn". Hvis du har glemt passordet ditt kan du oppgi e-post adressen uten passord og trykke "Logg inn", og passordet vil bli sendt til den adressen du oppgir etter få sekunder.

Når du er logget inn får du opp samme skjermbildet som ved førstegangsregistreringen, se beskrivelsen ovenfor.

HVORDAN FINNE SLEKTSFORSKERE I EN KOMMUNE

Dette er selve kjernefunksjonen i Slektforskerbasen. Fra hovedsiden klikker du på "List opp..." lenken under "Standardtjenester".

På den nye siden du kommer til velger du kommunen du ønsker og trykker "Vis slektsgranskere".

I skjerm bilde 2 ses resultatet når man velger Hasvik kommune i Finnmark. Nederst på siden ser du alle fylkesnavnene i Norge, hvis du klikker på en av disse får du opp et enkelt kart over fylket som viser kommunegrensene.

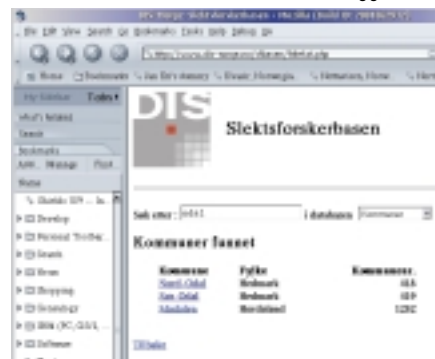
Hvis du klikker på lenken "URL" ved siden av et navn så vises hjemmesiden til vedkommende i et eget vindu. Hvis du klikker direkte på navnet får du se en liste over hvilke andre kommuner denne personen forsker på, samt e-post adresse og URL til vedkommende.

FRITEKSTSØK OG LISTE OVER SIST OPPDATERTE

Lurer du på hvilke fylker du finner et bestemt kommunenavn i? Eller forsøker du å finne frem til en slektsforsker

som du bare husker fornavn eller etternavn eller kanskje litt av e-post adressen til? Da kan Slektforskerbasen være et godt hjelpemiddel.

Klikk på "Fritekstsøk" på hovedsiden, og skriv inn teksten du søker i søkeboksen som kommer opp. Du kan velge om det skal søkes bare i bruker databasen, i kommunedatabasen eller begge.

I skjerm bilde 3 ser du resultatet av et søk etter kommuner som inneholder "odal".

Til slutt kan du fra hovedsiden velge "De 50 siste" og få opp en liste over de 50 siste oppdateringene i databasen. Hvis du selv nettopp har registrert deg eller oppdatert din oppføring vil du finne deg selv nær toppen på denne lista. Det kan være en god idé å klikke på sitt eget navn, for deretter å klikke på sin egen e-postadresse og hjemmesideadresse for å se om de fungerer, og eventuelt gå tilbake å rette opp hvis de ikke gjør det. Feilskrevne eller gamle e-post adresser og hjemmesideadresser er nå den største vedlikeholdsutfordringen for Slektforskerbasen.

Slektforskerbasen er en ung tjeneste i utvikling. Gi tilbakemelding til sfbasen@disnorge.no hvis du har ideer til forbedringer.

Det var inspirerende å lese de to meget gode innleggene i Slegt og Data nummer 2, 2001. Temaet som ble belyst, var navn og registrering av personnavn, ved Finn Holden og Arild Kompelien. Finn Holden viste til sin bruk av gårdsnavn, mens Arild Kompelien argumenterte for å bruke farsnavn.

ETT NAVN

- MANGE NAVNEDELER

For en slektsgransker som bruker et slektsprogram, er det ikke bare spørsmål om hvordan vi skal registrere et navn, men også hvor vi registrerer det. For de programmene som kun har ett navnefelt, viser utredningene fra Finn Holden og Arild Kompelien det som er nødvendig for å komme videre, etter som det eneste man skal ta hensyn til der, er sammensetningen av navnet. For de som ser den store fordelene med å benytte et slektsprogram som bruker flere navnefelt, må vi gå et skritt videre. Finn Holden nevner ikke en gang bruk av dataprogram, mens Arild Kompelien henviser til spesialprogrammet DB87, som er for kilderegistrering, og han mener at ingen slektsprogrammer tilfredsstiller norske navnetradisjoner og spesielle norske forhold. I sin oppgittet sier han i en kommentar:

"Sett fra Norge vil jeg kalle dette en mangel ved både slektsprogrammene og Gedcom. Lite tenkelig er det også at det vil bli gjort forandringer fordi noen i vesle Norge ønsker det."

NORSK TILPASSNING

Det kan da se ut som om Arild Kompelien etterspør et slektsprogram med tre forskjellige navnefelt, slik vi finner det i DB87. Her finnes fornavn, farsnavn og slektsnavn. I det norskutviklede slektsprogrammet, Embla Familie og Slegt versjon 4, finnes det hele fem navnefelt, hvor de tre viktigste er fornavn, mellomnavn og etternavn. Hvis det kun er feltenes navn som er viktige, kan de lett døpes om til fornavn, farsnavn og slektsnavn. Da burde skreddersømmen til norske forhold

være ivarettatt. Kan det være at det optimale hadde vært fornavn, mellomnavn, farsnavn og slektsnavn?

Arild Kompelien sier at det er forståelig at slektsprogrammer ikke er tilpasset norske forhold. Embla AS i Stavanger har tilpasset slektsprogrammet, Embla Familie og Slegt, til norske forhold siden sommeren 1996. I denne perioden er det ingen av de norske slekts- og historieforeningene som har spurt om spesielle tilpasninger. Det finnes i dag i hvert fall ett norsk firma som utelukkende har utvikling av slektsprogrammer som sin forretningsidé - hvorfor får ikke vi henvendelser fra foreninger som ønsker at vi skal utvikle programmer for norske forhold? Vi har fått hundrevis, ja kanskje tusenvis av forskjellige forespørsler fra privatpersoner, men vi har aldri fått én forespørsel fra f.eks. DIS-Norge. Kan det være at DIS-Norge, i sin iver etter å tilstrebe like forhold for alle produsenter i inn- og utland, rett og slett har glemt å tilstrebe bedre norske programmer for sine medlemmer? En statistisk test på Internett er kanskje ikke nok i denne sammenheng?

OVERFØRING VIA GEDCOM

Når det gjelder henvisningen til Gedcom, så er det en standard vi elsker å hate. Det er lett å rakke ned på en mangelfull standard. Men for navn er det faktisk definert to forskjellige måter å legge ut data. Den eldste og vanligste måten er å legge ut navnet i en navnekode som strekker seg over en linje. Det negative ved denne måten er at du mister oppløsningen av navnedeler, slik Arild Kompelien henviser til. Men det er også mulig, i henhold til

standarden, å bruke en navnestruktur i tillegg. Det vil si at flere navnedeler blir beskrevet hver for seg. Etter det vi kjenner til, er Embla Familie og Slegt det eneste programmet som benytter seg av navnestrukturen i Gedcom - som følge av en norsk tilpasning. Det er ikke alltid at det er Gedcom som er problemet, men heller at utenlandske produsenter ikke har behov for å benytte Gedcom fullt ut for å beskrive norske forhold.

VI BØR SAMARBEIDE BEDRE I LILLE NORGE

Embla Familie og Slegt har i dag det som trengs i henhold til Arild Kompelien sine spesifikasjoner for antall navnedeler og andre nevnte datafelt. Hvis det vil hjelpe å gi navnefeltene andre navn, kan vi gjøre det uten problemer. Men vi kan ikke gjøre det før vi vet at det faktisk er det mest riktige ut fra norske forhold. Vi kan gjerne sette oss ned med representanter fra forskjellige foreninger som innehar den kompetansen som er nødvendig for å komme fram til en navnenorm som et slektsprogram bør følge. Kanskje det er mulig å tilfredstille normene til Finn Holden og Arild Kompelien i ett og samme norske slektsprogram?

Det er en myte at det ikke er mulig å lage eller tilpasse slektsprogrammer for norske forhold. Kodeordet er samarbeide. Hvis man skal fortsette å skjerme de store amerikanske programmene, er jeg enig i Arild Kompelien sitt resonnement om at Norge er et for lite land. Men det er utrolig mye vi kan få til ved å samarbeide.

Stein Inge Haaland

Rapport fra Decode

-DNA/Genealogiprojektet på Island

Jeg har nylig hatt et lærerikt møte med Fridrik Skúlason, sjef i selskapet Frisk Software International. Jeg besøkte Decode beliggende i Reykjavik for å lære mer om genealogidelen av prosjektet de holder på med. Decode forsøker, som kjent, omtrentlig forklart, å isolere kreftgenet i Islands homogene populasjon. Er det riktig at de har samlet 650.000 islendinger i ett stort slektstre, hvordan var fremgangsmåten og hvordan ser programvaren ut? Hvordan kan tilsvarende gjøres i Norge?

FRISK SOFTWARE INTERNATIONAL

Raskt ble jeg henvist videre til samarbeidspartner Fridrik Skúlason og hans selskap Frisk, siden de ikke vet mye om genealogi på Decode, og det er Frisk som har ansvaret for databasen.

Fridrik Skúlason har lenge arbeidet med en idealistisk idé om å samle alle islendinger som har levd, i et gigantisk slektstre og gjøre dette offentlig tilgjengelig. Han gikk til verks selv og lagde et program i 1989 som dagens applikasjon i stor grad er bygget på. Etter en tid hadde han samlet 500.000 islendinger, bla. gjennom innsamling av flere slektsdatabaser. Decode kom inn i bildet for fire år siden med finansiering. De startet på nytt, programvaren ble nyutviklet, antall ansatte ble raskt økt til 20, og i dag har de kommet langt på vei til sitt mål.

Det totale antallet islendinger som har levd, er omtrent 1,5 millioner. 750.000 av disse har linker til hverandre, dvs at de kan inngå i et slektstre fra gammelt av og til dagens islendinger. De resterende er personer som ikke har fått barn og er således uinteressante i Decode-sammenheng. Nå inneholder databasen 650.000 navn.

Av de 650.000 navnene er ca 300.000 fra det 20. århundre, ca 300.000 fra det 17., 18. og 19. århundre, og kun en liten prosent fra tidligere tider.

FREMANGSMÅTEN

Det har tatt tyve medarbeidere fire år å få inn alle navn i databasen og opprette linker dem imellom. Fremgangsmåten har vært som følger:

- først har de lagt inn folketelling-

ene for 1801, 1901 og 1994. På denne måten får man raskt mange mennesker inn i databasen og kun få dobbelt opp, siden ikke mange er så gamle at de er med i to tellinger.

- deretter har de opprettet linker mellom personene og lagt inn flere. Dette er i stor grad gjort ved hjelp av kirkebøkene som på Island er digitalt tilgjengelige.

- til slutt har de "knyttet de løse ender" som er en veldig omfattende del de fortsatt holder mye på med.

De første to årene ble de fleste navn lagt inn og koblet. Deretter har de brukt to år på å knytte løse ender. Av de islendinger som levde i 1900-årene, er ca. 95% lagt inn i databasen, og det er en meget høy prosent. Prosenten kan ifølge Skúlason ikke komme opp i mer enn 97%.

Alle ansatte på Frisk har sitt eget geografiske område, og det virket som om alle slektsbøkene på Island var samlet i lokalet. I tillegg til ættebøker har de bygdebøker og en god del "bransjebøker", f.eks. alle politimenn på Island og deres nærmeste familie.

Som et utgangspunkt må to av tre følgende kriterier må være oppfylt for å kunne tilhøre databasen:

1. Personen må være født på Island.
2. Personen må ha bodd på Island lenge, f.eks. en viss prosent av sitt liv.
3. Personen får barn på Island eller gifter seg.

Personer som har emigrert, blir således ikke oppdatert i basen, og immigranter blir ikke lagt inn før de gifter seg/får barn eller har bodd i Island lenge.

For halvannet år siden ble det offentliggjort av Fridrik Skúlason og presidenten i Decode at hele databasen skal gis til det islandske folk og gjøres offentlig tilgjengelig på internett. Man skal kunne søke og bla fritt i sin og andres slekt bakover, og det vil og bli mulig å bestille utskrifter som kan brukes f.eks. til gjenforeninger, som også er ganske vanlig på Island. Fridrik Skúlason er usikker på når dette vil skje, men de er kommet langt på vei.

Å gjøre databasen offentlig tilgjengelig er i følge Skúlason ikke noe problem med hensyn til lovgivning og personvern på Island. Hvem som helst skal kunne gå inn og tilegne seg opplysninger om en islendinges nåværende familie og familiehistorie langt tilbake i tid, men hva ville vårt eget datatilsyn sagt til dette for tilsvarende her i Norge?

PROGRAMMET

Så over til selve programvaren som jeg fikk demonstrert.

Programmet ser ut som et vanlig godt slektsprogram, oversiktlig og praktisk lagt opp. Hver side viser en person og hans familie. I tillegg er det en "hotlist" som viser de siste personer en har gått inn på. Det er enkelt og praktisk å legge inn nye navn, men fremfor alt må manøvreringen fremheves. Ved å trykke på en tast vises et 7 generasjoners vertikalt familietre med hovedpersonen nederst. I tillegg vises det på en meget stilig måte familietreet videre for de 64 personene i 7. generasjon øverst, en tre-fire ledd videre oppover om jeg husker rett. Dette med fargekoder, slik

fortsettes side 29

NYE BØKER

Våre røtter: håndbok i slektsgransking

Nils Johan Stoa og Per-Øvind Sandberg. - 2. rev. utg. - Oslo : Cappelen, 2001. - 207 s. : ill.. - ISBN 82-02-20848-3

Endelig har den etterlengtede nytgaven av alle slektsforskeres "bibel" kommet. Boka som da den kom ut første gang i 1992 havnet i de fleste slektsforskeres hyller, på arbeidsbord og nattbord rundt det hele land. Gjennom det siste tiåret har behovet for en oppdatert utgave vokst, og noen av oss har nok hatt forventninger om også en utvidelse av innholdet. Hva bringer så denne nye utgaven av gledelige overraskelser? Dreier dette seg kun om et opptrykk med litt finpuss i kantene, eller har vi fått et enda bedre produkt som vil vare noen år framover? La oss se nærmere på boka, og samtidig stille noen spørsmål underveis.

HVA INNEHOLDER BOKA

Boka er delt i fire deler - den første delen er en generell innføring i slektsgransking og kildearbeid, mens del to presenterer slektsgranskerens hovedkilder. Del tre tar for seg en rekke tilleggskilder, mens den siste delen omhandler slektsgransking, databehandling og internett. I forhold til forrige utgave er det den fjerde delen som er nyskapingen, mens de tre første delene er oppdateringer av forrige utgave.

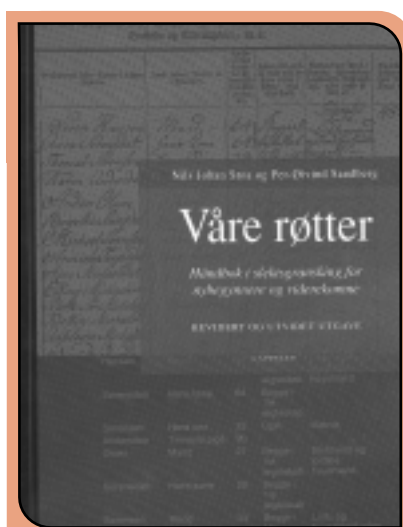
Innføringsdelen er like grundig og god som sist - definisjoner og fagterminologi forklares på en lettfattelig måte, og teksten er fint løst opp med illustrasjoner og eksempler, uten at dette går ut over sammenhengen i kapitlet. Metodologien presenteres i form av en grei og kortfattet oversikt over arkiver og andre kildesamlinger, og det gis en

innføring i kildebruk og tyding av gotisk håndskrift - teorien presenteres gjennom praktikken.

Men hva er kilder? Er dette et så entydig begrep at det ikke er nødvendig å forklare det? Den mest uttalte kritikken mot slektsforskere går som regel på bruk av kilder - eller manglende sådan. For å oppnå tilstrekkelig kildekritikk er det nødvendig med en god forståelse av hva kilder er og hvordan man nærmer seg dem. Forfatterne legger hovedvekten i boka på presentasjon av de personalhistoriske kildene og gir en utførlig innføring i bruken av dem, sammen med mange gode kommenterte eksempler. Skal slektsforskerne bli tatt mer seriøst i de historiefaglige miljøene, må det legges mer vekt på det teoretiske grunnlaget. Stoa og Sandbergs bok er nok mer beregnet på hobbymiljøet enn på historikermiljøet, men kunne med fordel ha henvist videre til utfyllende lesning om teori og kildekunnskap.

HVEM ER BOKA BEREGNET PÅ?

Forfatterne sier selv at boka er beregnet på både nybegynnere og viderekomne. Den skal både være en innføringsbok som hjelper oss i gang, og samtidig en hjelpebok vi har med oss underveis. Det slås fast at slektsgransking er en hobby (s.10), og da betyr vel det at det er amatørerne som er målgruppe her. Likevel skal vi ikke glemme at slektsgransking for mange er innfallsporten til lokalhistorisk aktivitet og kanskje etter hvert forskning.

Den nye utgaven av alle slektsforskeres "bibel" er kommet.

Slektsgransking kan i mange tilfeller bidra med verdifullt materiale til bruk i lokalhistorisk arbeid, og det blir derfor viktig å stille krav også til amatørerne om bruk av historiefagets metode og kildekritikk. Stoa og Sandbergs bok er først og fremst et svært godt hjelpemiddel for nybegynneren.

MÅLSETTINGEN MED BOKA?

Som en hjelp til selvhjelp for amatør-slektsgranskeren er denne boka fremdeles førstevalget. Den fungerer både som en innføringsbok, et oppslagsverk og gjerne som kursbok for studieringen eller folkeuniversitetet. Forfatterne treffer mål med både form og struktur. At dette er en grundig og nærmest uttømmende innføring i bruken av kilder

NYE BØKER

er også hevet over enhver tvil. Når forfatterne kaller dette en bok om personalthistoriske kilder, har de ordene i behold. Hvilke kilder dreier dette seg så om? Kirkebøker, folketellinger og skifter får en grundig gjennomgang, illustrert med eksempler og med gode råd og ekstra tips innimellom. Like god gjennomgang får de øvrige kildene - her er det mye å hente av informasjon om både matrikler, militære ruller, panteregistre og en rekke andre mer eller mindre kjente kilder for den ivrige slektsgransker. Hvis det er noe jeg savner i den nye utgaven, må det være en utvidelse av kapitlet om utvandringen fra Norge - dette er et felt de fleste slektsgranskere kommer borti før eller siden. At kapitlet begrenser seg til utvandringen, og i liten grad gir tips om de kildene som er tilgjengelige for å nøste videre på våre norsk-amerikanske slektningers skjebne, må jeg vel likevel akseptere - dette er et så omfattende felt at det kan trenge en egen bok. Likevel ville kapitlet kledd noen henvisninger til en håndfull aktuelle nettressurser, som for eksempel den nye Ellis Island-basen. Til gjengjeld er kapitlet om utvandring og flytting utvidet med to sider om slektsgransking i henholdsvis Sverige og Danmark, land hvor de fleste av oss har nær eller fjern slekt.

DATA I SLEKTSGRANSKING

Bokas nye del tar for seg bruken av IKT (informasjons- og kommunikasjonsteknologi), først og fremst bruk av slektsprogram og bruk av internett. DIS-Norge får mye og god omtale, både i

forbindelse med testing av program og for sin nettportal. Denne delen av boka tar opp en rekke aktuelle tema, som registrering av navn, bruk av gedcom-standard og nettikette. Den løpende teksten i denne delen av boka kunne med fordel ha blitt løst opp av flere illustrasjoner - internett og for så vidt pc-en i seg selv er et visuelt medium, og det hadde gått utmerket an å vist et eksempel på et skjermbilde fra et slektsprogram eller en god nettportal (gjærne slekt.no). I stedet preges kapitlet av mye løpende tekst.

Personlig synes jeg det er mest hensiktsmessig å legge inn en henvisning til nettadresser man omtaler sammen med selve omtalen - under kapitlet "Slektsgransking og internett" oppgir forfatterne at de bevisst unnlater dette fordi internettadresser fort går ut på dato. Nettadressene er derfor samlet bak i boka, noe som ikke gjør dem mer varige av den grunn.

I siste kapittel omtales kilder på nettet. Denne delen kunne med fordel ha vært gjort noe mer utdypende, og gjerne med eksempler. Likevel tror jeg at neste utgave antakelig har integrert bruken av IKT mer i de øvrige delene av boka, i stedet for å legge dette inn i en egen del på slutten. Slik ville helheten ha blitt bedre ivaretatt. Men for all del - disse siste, nye kapitlene er en absolutt forbedring av boka, og bidrar til å fornye stoffet. Her kom også henvisningene til en rekke nettbaserte kilder i USA og Canada, godt å kjenne til i forbindelse

DIS har også fått sin rettmessige plass i «Våre røtter».

med utvandringen og jakten på norsk-amerikanere.

Boka avsluttes med en liten ordliste for slektsforskere, adresseregister, web-adresseregister (der dukket Ellis Island-basen opp!) og en litteraturliste. Litteraturlisten skjønnes av en del inkonsekvens i utformingen og av bruk av forkortelser, og ville i tillegg vært lettere å finne fram i med en tydeligere inndeling.

Alt i alt er dette fremdeles førstevalget og hovedboka for alle slektsforskere, og kan anbefales på det varmeste. I framtida vil det forhåpentligvis komme nye, reviderte utgaver. Da vil det kanskje bli lagt vekt på å fornye innholdet i de delene av boka som går på kilder og innføring i slektsgransking. Det behovet for nye kapitler som eventuelt måtte vokse fram håper jeg vi vil klare å dekke ved hjelp av flere publikasjoner av samme kvalitet som "Våre røtter", men med andre tema. Vi har jevnt over for få utgivelser her i Norge av dette kalibret.

Tone Moseid

DIS-arrangement 2001

NOVEMBER

Torsdag 1.

Bodø. Bodø Bibliotek, kl 20.00. DIS-Salten slektshistorielag arrangerer medlemsmøte Tema: Bygningsvern som kilde til lokal- og personalhistorie

Tirsdag 6.

Kristiansand. Kristiansand Tekniske Skole, kl 18.30. DIS-Vest-Agder arrangerer medlemsmøte Foredragsholder: Otto Jørgensen. Tema: Brother's Keeper v. 6.

Torsdag 8.

Kongsvinger. Ikke bestemt, kl 18.30. DIS-Hedmark avholder medlemsmøte Foredragsholder: Finn Sollien.

Mandag 12.

Porsgrunn. Osebakken videregående skole, Skiensgate 18, kl 19.00. DIS-Telemark arrangerer medlemsmøte Tema: Gjennomgang av programmet EMBLA Familie og Slegt.

Tirsdag 13.

Fokserød. Sandefjord Motorhotel, kl 18.30 - 21.30. DIS-Vestfold arrangerer medlemsmøte Tema: Siste nytt fra slektsforskerfronten v/ Lars Harald Alstadsæter. I egenskap av redaktør for "Slegt.no" følger Lars Harald med på det meste som skjer innen slektsforskning og kommer for å fortelle. Se også www.disnorge.no/vestfold/medlsmte.htm#vf27

Mandag 19.

Arendal. Kløckers hus, kl 19.00. DIS-Aust-Agder arrangerer medlemsmøte Tema: Nå tar vi jula på forskudd med julemattradisjoner

Onsdag 21.

Stavanger. Statsarkivet i Stavanger, Bergelandsg. 30, kl 18.30. DIS-Rogaland arrangerer medlemsmøte Foredragsholder: Stein Inge Haaland: Presentasjon av slektsprogrammet Familie og Slegt.

Torsdag 29.

Andnes. Sivilforsvarets skole, Vagleskogen, kl 18.30 - 21.00. DIS-Rogaland arrangerer møte i Family Tree Maker - Brukergruppen Tema: Litt fra manualen og noe lødig stoff for de viderekomne

DESEMBER

Tirsdag 4.

Kristiansand. Kristiansand Tekniske Skole, kl 18.30. DIS-Vest-Agder arrangerer medlemsmøte Tema: Juleavslutning

Tirsdag 4.

Horten. Kantine på Alcatel Space, kl 18.30 - 21.30. DIS-Vestfold arrangerer medlemsmøte Tema: Tradisjonelt julemøte med gløgg, kaffe, kaker og god tid til slektsprat. Foredrag: Jordskiftekart v/ Kjell Ivar Anthonsen. Se også www.disnorge.no/vestfold/medlsmte.htm#vf28

Torsdag 6.

Bodø. Bodø Bibliotek, kl 20.00. DIS-Salten slektshistorielag arrangerer medlemsmøte Tema: Julemøte og gløgg

Mandag 10.

Porsgrunn. Osebakken videregående skole, Skiensgate 18, kl 19.00. DIS-Telemark arrangerer medlemsmøte Tema: Lars Harald Alstadsæter holder

foredrag med temaet: "Hvordan få et bilde til å si mer enn tusen ord. Om bruk av bilder i slektsgransking."

Onsdag 12.

Stavanger. Sjøfartsmuseet i Stavanger, Nedre Strandgt. 17, kl 18.30. DIS-Rogaland arrangerer medlemsmøte Tema: Sjøfartsmuseet i Stavanger

Onsdag 19.

Bergen. Støpeskjeen, Fabrikkgaten 6, kl 19.00. DIS-Hordaland arrangerer julemøte Foredragsholder: Frode Ulvund: Kriminelle i Bergen på 1800-tallet

2002

JANUAR

Mandag 21.

Arendal. Kløckers hus, kl 19.00. DIS-Aust-Agder arrangerer medlemsmøte Tema: Åpent møte hvor vi ønsker tips og ideer, hva ønsker vi videre-

FEBRUAR

Mandag 18.

Arendal. Kløckers hus, kl 19.00. DIS-Aust-Agder arrangerer årsmøte

MARS

Onsdag 6.

Oslo. Riksarkivet, Sognsvann, kl 18.00. DIS-Oslo/Akershus arrangerer årsmøte.

Rapport fra Decode

...fortsatt fra side 25

at man ganske oversiktlig raskt kan se hvilke linjer som går ca. 11 generasjoner bakover fra personen nederst. Manøvreringen rundt i familietreet er veldig enkel og rask.

Databasen er lagt på en server slik at 20 personer arbeider samtidig på basen. På samme måte kan en database gjøres tilgjengelig på internett for en større gruppe om ønskelig.

Alt i alt virker det som et veldig bra og ikke minst praktisk slektsprogram, uten muligheter for gedcom-eksport naturlig nok.

NORGE

Det var ganske fantastisk å sitte der med hele Islands befolkning tilgjengelig foran meg. Jeg fikk opp slektstre for de islendinger jeg kjenner og bladde meg tilbake til Kjetil Flatnev, Bjørn Buna og flere. Jeg sammenlignet dem for å finne

nærmeste stamfar mellom hverandre og til Islands president.

Fridrik Skúlason mener det er fullt mulig å gjøre noe lignende i Norge. Men det krever et mye større arbeid i og med at det antakeligvis er vel over 15 millioner nordmenn som har levd de siste 13-1500 år. Databasens størrelse vil ikke være et problem med hensyn til hastighet. Det vil være enkelt å få inn de fleste navnene ved f.eks. å inkludere tellingene for 1701, 1801, 1901 og en fersk folketelling. Deretter gjenstår det en stor koblingsprosess, og her påpeker Fridrik Skúlason et problem. Til dette er kirkebøkene til stor hjelp, og siden de færreste kirkebøkene er digitale her, vil dette være et omfattende arbeid i forhold til hva det har vært på Island. Vi har i det minste ganske mange gode bygdebøker som vi kan støtte oss til. DIS-Norges frivillige digitaliseringspro-

sjekt er interessant i denne sammenheng. Kan dette kombineres/utvides?

Som en kuriositet i islandsk slektsforskning kan det også nevnes at årstallene mellom år 1250 og 1300 er spesielt vanskelige å finne familieband i. Det skyldes at man sluttet med å skrive slektsbøker rundt år 1250 og ikke tok dette opp igjen før 250 år senere. Island ble rammet av to pestepidemier a la svartedauden, først rundt år 1400 og senere på slutten av 1400-tallet. Etter dette var det store spørsmål om arveoppgjør mellom søskenbarn, tremenninger osv. og det ble igjen nødvendig å føre sine familielinjer bakover. Men dette ble gjort kun tilbake til 1300-tallet, og følgelig er det blitt et hull på 50-70 år som ikke inneholder mange linjer tilbake til de opprinnelige landnåmamenne.

Vi får huske at av nordmenn lenger tilbake i tid vil kun en liten del utgjøre basen. Men dette vil kunne åpne for mange interessante diskusjoner og kil-desorteringer for personer og ætterekker langt tilbake.

Om vi får til noe lignende her i Norge som på Island, gjenstår å se. Fridrik Skúlason har fått god hjelp av Decode og således hjelper de to hverandre. Her vil det kreve en god del frivillig arbeid så vel som offentlig støtte. Uansett kan Fridrik Skúlason være en god støtte å ha med videre.

Sturla Ellingvåg
sellingvaag@hotmail.com
www.microbox.com

SLÆGTSFORSKERTRÆF 2002

Lørdag den 13. april 2002 kl. 9 -17.
Roskilde Katedralskole, Holbækvej 59, Roskilde.

Deltagergebyr 200 kr.

Hjemmeside: <http://home6.inet.tele.dk/jvo/rsgp/traef>

Tilmelding:

Else Gluud, Digetoften 40, 2690 Karlslunde
Tlf.: 4616 1240
eller E-mail: else-gluud@mail.tele.dk

Arrangører:

Roskildeegnens Slægtsforskerforening samt Sydkystens Slægtshistoriske Forening i Greve.

ETTERLYSNINGER

ETTERLYSNING 65/2001

Olaus Olsen Hoel / Ole Christophersen, Løten, 1790 - 1830

Jeg har via ulike kilder på internet samlet mye stoff om min bestefar Theodor Olausens opprinnelse, men jeg kommer ikke videre når det gjelder hans farsslekt. Min oldefar Olaus Olsen Hoel (navnet Hoel brukes i kirkebøkene for Vardal, men ikke i folketellingene) ble gift i Vardal i Oppland, hvor han bodde fra like etter 1850 og til han døde i 1876. Han er født 1830 i Løten, og hans far het Ole Christophersen. Disse opplysninger har jeg hentet ut fra kirkebøkene for Vardal. Jeg har søkt mye i folketellingen for Løten 1801 uten å komme videre. Det finnes en rekke muligheter. Jeg tror jeg kan si jeg har prøvd alle muligheter som finnes tilgjengelig på internet.

Hva jeg ønsker å vite er: Hva het min oldefars mor? Hvor fikk han navnet Hoel fra? Er det noen som kunne hjelpe meg, som har tilgang til andre kilder, ville jeg være takknemlig.

Astrid Ryen
Udbyes gate 11F, 7030 Trondheim
tlf : 7394208
epost : astrrye@online.no
medlNr : 13598

ETTERLYSNING 66/2001

Zetterdahl, Sverige - Norge, 1900 -

Jag vet att jag har släktingar som flyttat till Norge. Efternamnet Zetterdahl. Hoppas någon vet något om dom.

Kristina Zetterdahl
Borkhult Solsidan, S-59795 Åtvidaberg
Sverige - tlf : 012061012
epost : solsidan@worldonline.se
medlNr : 76101

ETTERLYSNING 67/2001

Erikson, Velfjord, 1900

Jag söker släkt till Olof Erikson, f. 1862 och Anna Johansen, f. 1876, och deras

barn Einar, f. 1898 och Karen, f. 1899.07.17. De bodde på Saus i Velfjord kommune år 1900. Olof kom från Hamnerdal i Sverige.

Eiwor Nilsson
Bultvägen 2, S-831 61 Östersund
tlf : 063-122435
epost : ewor.n@telia.com
medlNr : 390705

ETTERLYSNING 68/2001

Andersen/Arntsen, Nordland/Troms/ Finnmark, 1913/2001

Jeg etterlyser min farfars familie. Han het Edvin Andersen, født i Vågan, Lofoten i 1884, og bodde i Smedviken i 1900. Flyttet senere til Haugesund. Hans far het Karl Andersen, f.1857 i Buksnes, hans mor het Elisabeth, f.1869 i Steigen. Min farfar hadde en søster som het Anna, f.1885 i Vågan. Hun ble gift med Martin Arntsen, f.1880 i Lurø, Nordland. Barn av Anna og Martin: Mary med datter Aud? Bror Emil? Erling? Kan ikke finne ut at etterslekten bor i Vågan i dag. Hvor flyttet de til? Håper noen kan hjelpe meg.

Edith Marie Toft
Markhusv.3, 5532 Haugesund
tlf : 52711601
epost : edimtoft@frisurf.no
medlNr : 12211

ETTERLYSNING 69/2001

Lauritzen, Ullensaker, 1890 og etter 1916?

Kan noen hjelpe meg med å finne igjen Alfred Johannes Lauritzen, født i Ullensaker 14.12.1890 på gården Røglereie der moren var tjener. Alfred ble døpt 01.01.1891. Morens navn var Olava Lauritzen, f 1869, hun var født, døpt og konf. i Kristiania. Hun ble senere gift med Olaf Olsen Smedstuen og de hadde flere barn.

Faren var dagarbeider og ungkar Lauritz Torgersen Ullensaker. Er det noen som har hørt om ham? Hvor ble han av? Han levde i 1916, men senere?

Ingrid Jensen
Blåkløkkevn 39, 2208 Kongsvinger
tlf : 62816991
epost : www.ingri-je.frisurf.no
medlNr : dn 13392

ETTERLYSNING 70/2001

Larsen, Manistee, MI, USA, 1870-1872

Jeg har funnet to av mine tippoldeforeldre, med barn, i en folketelling for 1880 i Michigan, USA. Jeg vet ut fra denne at de kom over dit mellom 1869 og 1873. Ole Larsen, f. ca. 1842 og Inger Marie Olsdatter (Mary Larsen), f. ca. 1846 begge i Norge. Barna er Julius, Oscar, Martin, Amelia (Berthe Amalie, min oldemor), Otto og en nyfødt pike. Jeg vet at Julius ble født i Norge ca. 1870. Jeg vet også at de bodde i Town of Norway, Racine, WI fra Oscar ble født til Otto ble født og i Manistee, MI når den siste piken ble født. Jeg har lett gjennom alle tilgjengelige on-line kilder på begge sider av Atlanteren, men uten å være i stand til å finne ut hvor i Norge de kommer fra.

Sverre Munthe
Rudvangveien 28, 3530 Røyse
epost : smu@cyberdude.com
url : http://www.geocities.com/ascricus
medlNr : 3453

ETTERLYSNING 71/2001

Juel - Juul, Borge - Vågan/Buksnes i Lofoten, 1721 - 1848

Malene Jochumsdatter Juel ble gift med Rasmus Berntsen (1785-1866) som kjøpte Øvre Justad i 1818. Muntlige overleveringer fra nå avdøde forfedre sier at Malene var datter av Jochum (Nilssen?) Juel, muligens bosatt i Vågan, men i alle fall i Buksnes, hvor han var skatteoppkrever. Han var gift med

Anna Gjertsdatter. Data for disse to mangler. Jochum skal etter sigende ha vært sønn av Knud Juel (1721-1778), bl.a. sogneprest i Borge og gift med Karen Balch (dansk?). Knud var født på Svinvær i Rødøy og var etterkommer av Juel'ene som var handelsborgere på Svinøy fra 1500-tallet. Kan noen bekrefte at Knud Juel var Jochum Juels far, eller finnes det andre opplysninger? Meget takknemlig for svar.

Svein Røsæg
Ellen Aannerudsvei 10b, 9912 Hesseng
tlf : 789 99 618
epost : sroesaeg@online.no
medlNr : 13601

ETTERLYSNING 71/2001

Brun, Magnor Kritpib fabrik,
Hedemark, 1890 - 1910

Leter etter informasjon om Magnor Kridtpib fabrik rundt folketellingen i 1900 da min oldefar Severin Brun f.1860 bodde der sammen med sin familie. Han var blikkenslager for egen regning og ut fra det jeg vet, reiste han endel rundt om i landet. Han bodde også i Fredrikstad etter dette uten at jeg er sikker på årstall.

Tor-Magne Bruun
Skeggerveien 19d 31, 1537 Moss
epost : t-m@c2i.net
medlNr : 13066

ETTERLYSNING 72/2001

Myhre, Kristiania/Ringerike, 1870 - 1960

Jeg vil gjerne etterlyse mine oldeforeldre. Min oldefar het August Petter Myhre, født 4.10-1871, død 23.7-1959. Min oldemor het Jenny Myhre, født 17.9-1876, død 1960. De er gravlagt på Gamlebyen i Oslo. De fikk to sønner: Min bestefar Odd A. Myhre, født 23.11-1908, død 10.5-1992 og Arne Myhre. De eide en 4-mannsbolig i Væringkleiva (nr. 3) som nå er en del

av Væringkleiva borettslag. De eide også et hus på Egeberg (omtalt som "Egne Hjem"). De kan også ha bodd på Ringerike, men dette er noe usikkert.

Renée Kristin Hauger
Lensmann Haaversensvei 111, 2019
Skedsmokorset - tlf : 928 30 966
epost : rkh@resvero.com
medlNr : 13700

ETTERLYSNING 73/2001

Arnesen, Ski?, 1860 - 1960

Jeg vil gjerne etterlyse mine oldeforeldre Erik og Borghild Arnesen. Min oldefar Erik, født 14.4.1869 - død 15.3.1940 og min oldemor Borghild, født 20.2.1877 - død 1.8.1957. Av det jeg kjenner til fikk de tre barn: Min bestemor Erika Arnesen Myhre (gift med Odd Myhre), født 8.4.1912 - død 22.4.1956, Gunvor Arnesen, født 12.6.1903 - død 31.7.1979 og Erling Arnesen, født 27.3.1901 - død 17.10.1984 (gift med Ellen 1902 - 1994). Det kan være at Erik ikke er faren til Gunvor og Erling, men det er ikke bekreftet. Jeg vet ikke hvor disse kom fra, men sommeren 1925 tilbrakte de på Ski

Renée Kristin Hauger
Lensmann Haaversensvei 111, 2019
Skedsmokorset - tlf : 928 30 966
epost : rkh@resvero.com
medlNr : 13700

ETTERLYSNING 74/2001

Mathiasen Kvernhaugen, Elverum/
Våler, 1867-1940

Jeg etterlyser Martin Mathiasen. Født: 22 januar 1847 på Kvernhaugen Risberget, Våler i Solør

Sonja Brattås
Skofterudvn. 30, 1850 Mysen
tlf : 69890006
epost : sobratt@online.no
medlNr : 13696

ETTERLYSNING 75/2001

Vågå, 1800-tallet

Jeg etterlyser forfedre fra Gudbrandsdalen, Erland Jacobsen og Imbjor Olsdatter fra Vaagaa. De må ha giftet seg på 1820-tallet. Deres sønn Jacob (min tippoldefar) ble født 1829. Han dro senere til Tromsø. Kjenner noen til Erland og Imbjors opphav?

Anne-Britt Nygaard
Rosshagen 17, 4639 Kristiansand
tlf : 38043372
epost : nygaan@online.no
medlNr : 883400

ETTERLYSNING 76/2001

Abrahamsdtr / Johansen, Kvalsund /
Skjervøy

Jeg søker etter forfedrene til min oldemor. Hun het Anna Abrahamsdtr, f.1844, gift med Henrik Johansen f.1845. De bodde i Kvalsund i Finnmark. Han kommer visst fra Finland, men det vet jeg ikke så mye om. Anna var fra Skjervøy i Troms (muligens Nordreisa).

Anita Andersen, 4460 Moi
epost : jonnand3@frisurf.no
medlNr : 13543

ETTERLYSNING 77/2001

Magnusson, Nykvist, Liland,
Kristianstad, Hol, 1890-1931

Jag undrar om någon kan hjälpa mig med uppgifter om min morfar Axel Magnusson eller Axel Magnus Nykvist född 18731206 i Värmland. Han rymde till Norge 1898. När han kom tillbaka till Sverige, vet jag inte, men 1903 flyttade han till Orsa i Dalarna. Hans syster flyttade också till Norge. Hulda Magnusson, född 18760413 i Värmland. Hon flyttade till Norge 18931023. Vad jag har hört berättats, blev hon kvar i Norge och möjligen i Kristiania.

ETTERLYSNINGER

Jag efterlyser även Aud Helene Liland f 19310112 i Hol Norge. Hon flyttade till Sverige 195009. Jag hoppas att någon kan hjälpa mig med några uppgifter. Tack på förhand.

Märta Olsson
Offerdalsvägen 14A, S-835 31 Krokom
tlf : 0640-104 15
epost : marta.olsson@telia.com
medlNr : 10712

ETTERLYSNING 78/2001

Jørgensen, født Svendsen, Kristiania/Drammen, 1800-1870

Jeg etterlyser: Maren Jørgensen, Kristiania, født Svendsen, Drammen. Bildet av denne damen har hengt ved siden av min tippoldefar: Skreddermester, Hans Jørgensen født 3-12-1808 i Sør-Odal. Tippoldefar var gift med: Karen Olsdatter, født 1809 i Aker. Har ikke greid å finne slektsforhold med Maren Jørgensen. (Det ser ut fra bildet at Maren er omtrent på alder med Hans) Blir glad for en løsning av mysteriet.

Gunn Huglen
Vardeveien 76, 3227 Sandefjord
tlf : 3347 3121 epost : ghug@frisurf.no
url : <http://hjem.sol.no/ghug/>
medlNr : 13379

ETTERLYSNING 79/2001

Schou, Kristiania, 1800-1850 eller senere

Jeg etterlyser en fanejunker Schou som skal ha bodd i Kristiania rundt begynnelsen av 1800-tallet. Rundt 1790 ankom en Didrik Hansen Schou Norge fra Danmark, jeg lurar så på om disse har noen forbindelse. Fanejunkeren skal visstnok ha hatt kontakt med Henrik Wergeland, i tilfelle noen skulle vite noe om det, eller om det ut fra det kunne være mulig å få vite noe mer. Det er ikke mulig å finne denne Schou i noen folketellinger.

Det ville vært til god hjelp om noen hadde noen opplysninger, for videre granskning av slekten.

Edel V. Schou
Sørenskriver Ellefsensvei 39, 1440 Drøbak - tlf : 64936998
epost : ilex@c2i.net
medlNr : dn13672

ETTERLYSNING 80/2001

Mortensen, Arendal, 1850-1980

Jeg leter etter min oldefar Kristian Mortensen fra Danmark, som hadde Fredrik Mortensen som far. Han ble født på slutten av 1800-tallet. Han bodde i Arendal i noen år, men flyttet alene til Danmark. Han var gift med Helene Mortensen

Anders Emil Salvesen
Sandstø, 4824 BJORBEKK
tlf : 37096278
epost : abbor86@hotmail.com
url : geocities.com/slekt/
medlNr : 11235

ETTERLYSNING 81/2001

Vestre og Østre Aker

HJELP EN NYBEGYNNER? Jeg søker informasjon/opplysninger om gårder i Vestre og Østre AKER Manglerud, Haugerud, Alfaset, Holmen, Smestad, Voksen, Sinsen Det er også flere gårder hvor familiebandene er knyttet til. Noen av disse er nå bydeler i Oslo, noe som er ganske artig å tenke på. En del av Oslos historie..

Vivi Fleischer
Mork gård, 2080 Eidsvoll
tlf : 63968499
epost : vegard.pedersen@2i.net
medlNr : 13314

ETTERLYSNING 82/2001

Olsen, Trøndelag/Nord-Fron, ca 1720-1800

Min tttippoldefar på farssida var trønder!! Og det er alt jeg vet om hvor han kom fra, ikke sted, ikke sogn eller kommune. Han må ha kommet nedover til Gudbrandsdalen midt på 1700-tallet, og jeg prøver å finne ut hvor han kom fra. Det er vel mest sannsynlig at han var fra Sør-Trøndelag. Lage Olsen var f. ca 1720 i Trøndelag, død 1800, 80 år gammel, begr. 6. juni 1800 Kvikne kirke, Nord-Fron, Oppland. Gift med Guri Pedersdatter Syltjordet, Kvikne. Barn: Ole f.1763, Lisbet f.1772, Imbiør f.1780.

Ester Fedreheim
epost : es-an-f@online.no
url : <http://home.online.no/~es-an-f>
medlNr : 10479

ETTERLYSNING 83/2001

Ferbern/Lillienkjold, Norge/Strømstad, 1695-

En af mine Tip-4 aner var Hans Christoph Lillienkjold, født i Norge i 1694, og død i Strømstad i 1767. Mit problem er ikke ham, men hans hustru, født i 1695 og gift med ham i 1717. Hun angives at have heddet Christine Sophie Ferbern, men jeg har ikke kunnet finde det mindste om hende og hendes slægt. Jeg tænker, hun må have været norsk, og måske er navnet heller ikke korrekt. Jeg har set en del Felbern, men ingen, der passer ind i billedet.

Henrik Prætorius
Snebærvænget 27, DK-2830 Virum
+45 45 85 29 87

ETTERLYSNING 84/2001

Hansen, Kristiania/Sverige, 1862-1900

Jeg ser etter mine oldeforeldre Johan Hansen og Kaja Juber Hansen. Johan var født i Sverige i 1862 av svensk mor og norsk far. Kaja var født i Skedsmo i 1867. Er det noen som vet noe om disse to? I 1900 tellingen bodde de i Kristiania med 3 barn. Der i blant min

morfar. Hulda Marie født i 1892, Georg (min morfar) født i 1896 og Helga Asora født 1898. Det var flere barn født etter 1900. Kanskje det er noen av dem som har etterkommere som vet noe?

Lisbet Lorgen
Postboks 828, sentrum, 6001 Ålesund
tlf : 70 13 73 66
epost : llor@frisurf.no
medlNr : dn13461

ETTERLYSNING 85/2001

Andersen, Kristiania/Eidsberg, ca 1850-1900

Jeg søker opplysninger om skibstømmermann Bernt Andersen "af Christiania". Min farfar Karl Oskar Nystrøm ble født utenfor ekteskap som sønn av Bernt Andersen og Caroline Syversdatter (fra Eidsberg) i 1878. I kirkeboken ved dåpen står det: "Pige Karoline Syversdtr Mona under Skofterudvangen (11/3-49), der opgi-ver til Fader Skibstømmersmand Bernt Andersen af Christiania (2.. Aar gl.)". De eneste opplysninger jeg har funnet om Bernt, er referanse til hans navn ved Karl Oskars dåp, konfirmasjon og vielse. Jeg har ikke funnet noen passende "kandidater" i FT1865 og FT1900, og mottar gjerne enhver opplysning som kan være en mulig lede-tråd. Han er sannsynligvis født mellom 1848 og 1855. Flere opplysninger her: <http://home.c2i.net/onys/p00309e352.html>

Odd Nystrøm
Kirsebærstien 15, 1349 Rykkinn
tlf : 67 13 29 16
epost : odd.nystrom@c2i.net
<http://home.c2i.net/onys/default.html>
medlNr : 11431

ETTERLYSNING 86/2001

Larsen ev. Røed Larsen, Tjølling/Larvik, 1800-1900

Malermester Lorentz Larsen f. 1848.

Jeg søker opplysninger om min oldefar Lorentz Larsen, f. 1848 i Tjølling, gift med Kristine, f. 1848 i Skien. De hadde fem barn: Inga f. 1874 i Skien, Johannes f. 1876 i Tjølling, Ragna f. 1880 i Tjølling, Sigrid f. 1884 i Tjølling, Selma f. 1891 i Tjølling.

Erik Hempel
Festningsgata 15, 7014 Trondheim
tlf : 90841124
epost : erik.hempel@hempelco.com
medlNr : 10115

ETTERLYSNING 87/2001

Bergstrøm/Gudbrandsen/Knutsen, Sør-Norge, ca 1860-1920

Jeg har en tid nå registrert alle de opplysninger jeg har hatt for hånd om min slekt på både mors og fars side. Mors familie kommer fra Brevik. Faren het Johan Bertel Bergstrøm og var gift med en Anna Elisabeth Egseth fra Volda. Fra hennes familie vet jeg veldig lite. Deres datter Borghild Louise Bergstrøm (min bestemor) ble gift med Carl Hartvig Gudbranden som var slagter. Hans far reiste til Amerika i april 1891, tok med to sønner og lot min bestefar og en søster bli igjen i Skien. Min bestefar ble hos slagter Karlén i Melagaten. Min fars bestefar kommer fra Sauherad i Telemark og het Anders Knutsen, han flyttet nedover til Skiensområdet og bosatte seg på Bakken. Er det noen som kjenner mer til disse familiene, send meg en mail eller ta kontakt på tlf. Alle henvendelser er interessante.

Pål Terje Knutsen
Oscarsgt. 24, 3725 Skien
tlf : 90121408
epost : pal.knutsen@telemarksavisa.no
url : <http://home.online.no/~paaltk/>
medlNr : 12077

ETTERLYSNING 88/2001

Elverum/Tønsberg

Jeg vil gjerne komme i kontakt med

slektsgranskere i Elverum som gransker på slektene: Hagen, Bækken, Finstad, Væringsåsen, Nyborg, Moe og Berger. Og i Tønsberg på Johannessen slekta.

Hilsen Anne-Marit Moe
annemarit6@hotmail.com

ETTERLYSNING 89/2001

Maur, Frei, Kristiansund, - 1840

Jeg skulle gjerne vite om noen kjenner til hvor slektsnavnet Maur kommer fra. De få som bærer navnet i dag, bor stort sett i Kristiansund, og de kjenner jeg til. Mange kirkebøker gikk dessverre tapt under krigen, og med dem informasjon om opphavet

Siv Kristin Haugen
pb 100, 6529 Frei -tlf : 7152 5766
epost : Blommen21@hotmail.com
medlNr : 10129

ETTERLYSNING 90/2001

Hansen/Eriksen, Aker/Nittedal, 1830-80

Jeg søker etterkommere etter Martin Hansen, født i 1833 i Aker, Kristiania og Randine Eriksen født i 1838 i Nittedal. De fikk 8 barn: Martinus f.1859, Mathilde f.1861, Oscar f.1863, Bertine Sofie f.1865, Ragna Lovise f.1867, Håkon Valdemar f.1869, Kristian Fredrik f.1872, Aksel Valdemar f.1875. Sistnevnte er min bestefar, men det må også være etterkommere etter de andre. Aksel Valdemar har en gjenlevende sønn Odd Olaus født 1923, men han kjenner ikke til sine onkler og tanter og dermed heller ikke sine fettere og kusiner. Det kunne vært artig om en kunne få kontakt med noen av etterkommerne.

Jan Egil Basteson
Stativ 61 a, 5305 Florvåg
tlf.privat: 56142828, mobil: 94504039
e-mail: jan.basteson@hl.telia.no
Medl.nr: 9761

ETTERLYSNINGER

ETTERLYSNING 91/2001

Sven Kjellsen/Kjelsen/Gjevelsrud/Foss/
Ubberud?, Enebakk/Spydeberg/Hobøl,
1780-1810

Sven Kjelsen født ca 1788/1800 i Enebakk, gift med Anne Hansdatter. De hadde 6 barn: Kjell, Hans, Holm Ramel, Inger Marie, Syver og Petra. Skrivemåten på navnet Svend Kjellsen, Sven Kielsen, Sven Kjelsen er forskjellig iflg bygdeboka. Jeg tror det må være minst 3 Sven Kjelsen fra Enebakk i dette tidsrommet og at disse har blitt blandet på et tidspunkt. Grunnen til at jeg tror det er mange: Han har to forskjellige mødre, og har iflg bygdeboka minst 4 koner og 2 av disse på samme tid. Barna blir mange de også, men den Sven Kjelsen jeg leter etter, har bare de barna som er nevnt. Og kona heter Anne Hansdatter og bodde hos sin sønn Syver på Foss i folketellinga 1900 hun var da 68 år. Jeg vet at en av etterkommerne til "min" Sven Kjelsen (til Inger Maries etterkommere) har gitt ut et hefte om den grenen av familien. Jeg er interessert i kontakt med noen som kan hjelpe meg med å finne ut av disse Svend Kjelsenene. Sven Kjelsen var min tippoldefar.

Jorun Holmsen
Kirkevn 220, 1383 Asker
tlf : 41610470
epost : joho@hotmail.com
medlNr : 13707

ETTERLYSNING 92/2001

Larsen, Hole/Seljord?, 1890-

Jeg leter etter opplysninger om Anders Jørgen Larsen f.1890. Han bodde på Hole i 1928, da han og hans kone Karen f. Gundersen fikk min bestemor. Moren hans het Johanne og er muligens gravlagt i Seljord. Hun døde visstnok rundt 1920-1928.

Lisbeth Wennesland
Stasjonsgt. 12, 3300 Hokksund
tlf : 32 70 13 73

epost : liwenne@online.no
medlNr : 10781

ETTERLYSNING 93/2001

Ommundsen, Kvinesdal og Haugesund,
1822-65

Tønnes Andreas Ommundsen bodde i Haugesund i 1865, men i.h.t.folketellingen i 1865 var han født i Quinnesdal i 1822. Theodora Alville Charlotte Ommundsen født 1859 i Haugesund var hans datter, og hun ble gift med grosserer Ludvig Thorsen Zetlitz fra Stavanger. Hvem var denne Tønnes Andreas Ommundsen og hans kone, navn på hans mor og far og hvor født.

Kristian Bøe
4321 Sandnes - tlf : 51673790
epost : kristian@boe.nu
medlNr : 12197

ETTERLYSNING 94/2001

Gyda, Salangen, 1909

Jeg søker Gyda, født 07.mai 1909 i Salangen, Troms. Hun var datter av min mors ugifte tante, Petrine Jensen, født 1872 og var tvilling med Solveig som døde knapt 1 år gammel i Salangen. Gyda har jeg derimot ikke funnet noe mer om. Barnefarens navn var Ole Johansen, født 1869, fra Hammerfest.

Esther Marit Andersen
epost : peedvaan@online.no
medlNr : 8472

ETTERLYSNING 95/2001

Fredriksen, Hønefoss/Notodden/Oslo,
1902

Jeg etterlyser opplysninger om min oldemor Paula Fredrikke Fredriksen f 27021901, hun ble født i Hønefoss og flyttet ant. til Notodden i 1918 og deretter til Oslo i 1921 hvor hun arbeidet som stuepike på Grand Hotell.

Monica Rønning
Vardeveien 131, 2020 Skedsmokorset
tlf : 63871363
epost : monica-ronning@c2i.net
medlNr : 13838

ETTERLYSNING 96/2001

Jensen/Ekelund, Oslo/Akershus, 1880-

Jenny Albertine Jensen, f. 2 okt. 1882 i Oslo, d. 28 mai 1960 i Råde, Østfold. Jenny giftet seg i Fet kirke, Akershus 29 sep. 1904 med Gustav Adolf Ekelund f.2 nov. 1885 i Høland, d. 9 mai 1958, Råde. Da de ble gift, står det at bruden tilhørte den Biskoplige Methodistmenighet i Hamar, og at hennes far var Einar Jensen. Jeg har vært i kontakt med denne menigheten i Hamar, uten hell. Jenny og Gustav fikk mange barn, kanskje kjenner du noen Ekelund som kan hjelpe meg?? Deres førstefødte, Margit Kristine f. 1904 er min oldemor. Så kom (kanskje ikke i samme rekkefølge) : Elling, Jenny, Georg, Otto, Einar, Esther, Øyvind, Ole Jens og Kåre (d. 14 år gml.) Deres barn er spredd fra Ullensaker/Akershus til Østfold, Sverige og Australia. Med etternavnet Ekelund.

Alle opplysninger mottas med takk!!

Nina Johansen
tlf : 69267613
epost : nina.merete@johansen.cc
medlNr : dn13790

ETTERLYSNING 97/2001

Hilbert og Omar Johannesen,
Kristiania + ?? , 1833 -

Jeg søker etter etterkommere av en av min fargerike tt-oldefar Herman Rustad's uekte barn. Det siste sporet jeg har, er en familie i Kristiania i ft 1900 med det alt for vanlige navnet Johannesen. Trøsten er at to av barna hadde svært spesielle fornavn; HILBERT (f.1883) og OMAN, eller skal det kanskje være det litt mer vanlige OMAR?? (f. 1888). Iflg. adresselistene

for Kra. synes det som om de forlot byen etter "industrikrakket" rett etter 1900. Da står jeg ovenfor to problemer: Ikke vet jeg hvor de flyttet, i tillegg er det ikke enkelt å lete fremover i tid. Håpet kan være at noen kjenner navnene; om de fikk et normalt langt liv, vil det jo være mange nålevende som husker dem. Eventuell etterslekt skal få bra med stoff! Gode råd mottas med takk!!

Tor Rustad
Rustad Øvre, 2850 Lena
tlf : 915 16506
epost : tor.rustad@c2i.net
medlNr : 12258

ETTERLYSNING 98/2001

Svensson, Sverige, 1877

Min farfars farbror utvandrede enligt kyrkböckerna till Norge den 2 februari 1877. Jag undrar om han bosatte sig i Norge eller eventuellt fortsatte till USA? Han hette Andreas Svensson.

Hasse Svensson
Slånbärsstigen 5, S-43296, Åskloster,
Sverige - tlf : 0340/623254
epost : naidas@algonet.se
medlNr : 2024 Sverige

ETTERLYSNING 99/2001

En af mine Tip-4 aner var Hans Christoph Lillienkjold, født i Norge i 1694, og død i Strömstad i 1767. Mit problem er ikke ham, men hans hustru, født i 1695 og gift med ham i 1717. Hun angives at have heddet Christine Sophie Ferbern, men jeg har ikke kunnet finde det mindste om hende og hendes slægt. Jeg tænker, hun må have været norsk, og måske er navnet heller ikke korrekt. Jeg har set en del Felbern, men ingen, der passer ind i billedet.

Venlig hilsen
Henrik Prætorius
Snebærvænget 27, DK-2830 Virum
+45 45 85 29 87

ELLIS ISLAND TIPS

De fleste kjenner vel muligheten for å søke i immigrant databasen på <http://www.ellisland.org/>

I tidsskriftet "Släkthistorisk forum" (Sveriges Släktforskarförbund) fant jeg en alternativ side for søking i Ellis Island databasen, laget av Stephen P. Morse:

<http://sites.netscape.net/stephenpmorse/ellis/ellis.html>

Her er søkevalgene samlet på en side, slik at ved mange typer søk vil det kunne bli mye mindre "fram og tilbake" enn på den originale siden.

Søkeresultatet presenteres fortsatt på Ellis Island sine sider, det er kun siden for å definere og starte søket som er anderledes. Prøv og se!

mvh JanE

LOKALLAGSOVERSIKT

LOKALLAG	LEDER	TELEFON	E-POST
DIS-Hordaland	Renathe-Johanne Wågenes	56 14 86 61	rjwaagenes@hotmail.com
DIS-Salten	Viggo Eide	72 52 84 14	viggoeide@enitel.no
DIS-Sør-Trøndelag	Eirik Strøm	72 84 61 04	eistroe@online.no
DIS-Rogaland	Vidar Øverlie		oeverlie@xtra.co.nz
DIS-Oslo/Akershus	Dagfinn Ugelstad Larsen	69 28 11 16	dularsen@online.no
DIS-Møre og Romsdal	Harald Vågene	70 27 55 41	harald@grasdal.com
DIS-Vestfold	Jan Willi Talgø	33 04 34 81	jwtaalgoe@online.no
DIS-Haugaland	Steinar Oddenes	52 71 48 40	steinar.oddenes@hsh.no
DIS-Aust-Agder	Jan Fredrik Steine	37 03 14 98	sniffi@c2i.net
DIS-Vest-Agder	Rolf S. Bergli	38 01 66 90	robergli@online.no
DIS-Nord-Trøndelag	Karle Jensvik	74 07 86 31	kjensvik@frisurf.no
DIS-Troms	Tom Arild Kristiansen	77 68 47 71	tom.a.kristiansen@siemens.no
DIS-Østfold	Kari Nicolaisen	69 34 30 58	kanicola@online.no
DIS-Finnmark	Stig H. Pedersen, fungerende		spe@start.no
DIS-Oppland	Finn Erik Høve		fehove@online.no
DIS-Sogn og Fjordane	Jan Eide	57 86 32 61	jaei@online.no
DIS-Telemark	Bjørn Høgstmyr	35 53 57 52	bjorn.hogstmyr@hydro.com
DIS-Hedmark	Asgeir Sønsteby	62 36 51 86	asgsoe@online.no
DIS-Buskerud	Bjørn Aas	32 83 27 39	bjaas@online.no

Släktforscardagar i Borås

24.-26. aug. 2001

Arrangementet var svært vellykket. Det ble bl.a. holdt foredrag om kilder for emigrantforskning. Alle slektsforskere fikk en forsmak i siste nr. av Släkthistoriskt forum før møtet. Der var det en artikkel om vestgøterne som reiste vidt omkring og en om funn fra databasen på Ellis Island. Ellers var det foredrag om knallens (=kramkarens) liv og levemåte og om kildekritikk.

Sveriges Släktforskarförbund, som arrangerte Släktforscardagarna, er en stor paraplyorganisasjon med fem landsomfattende organisasjoner og et utall med distriktsorganisasjoner under paraplyen (to tette sider i medlemsbladet).

Det store antallet organisasjoner var tydelig å se på møtet. Mange distriktslag av slektsforskere, genealogiske foreninger og forskerforeninger, statlige institusjoner som Riksarkivet, flere landsarkiv, Krigsarkivet og Språk- og folkminneinstituttet. Jesu Kristi Kirke av Siste Dagers Hellige og The House of Emigrants stilte, og private utstillere solgte slektsbøker, anetavler og allmenn historisk litteratur.

Anetavler laget til barnebarnets studentexamen. Malen rommer sju generasjoner og er til slags fra Landsarkivet i Göteborg.

Anetre for fire generasjoner som lages på datamaskin fra Aneken. Hjemmeside: 77home.swipnet.se/aneken.

Sverige er et større land enn Norge og har andre tradisjoner. Det siste så vi på det store frammøtet med slektsforskere fra hele landet. Det hang selvsagt sammen med at det var landsmøte for släktforskarförbundet, men langt flere slektsforskere kom for å søke sammen, se og lære. Vi så det i bredden av litteratur, flere lærebøker i slektsforskning (mot i Norge bare én ny), som "Emigrantforska (og Släktforska) steg för steg", "Att söka sina rötter", "Finn din släkt", "Släktforskarens uppslagsbok" og "Nybörjarkurs i släktforskning". Det var svært mye litteratur om distriktene, men ikke bygdebøker av norsk type. Det var mye generell historisk litteratur som Krig og fred i kildene og Arv og aner med artikler om slektsforskning i antikkens Roma, i Island og om sykdom i familier. Kalle Bäck hadde to bøker om spesielle emner, "Den besvärliga svärmoderen" og "Det svenska dasset - inte bara en skitsak". En interessant bok var sikkert "Prästens lilla kråka", full av konkrete feil påvist i kirkebøkene.

Vi var fire til stede fra DIS-Norge pluss tre fra NSF. Vi hadde fått en flott plass og var godt synlige. Mange var innom standen og fikk svar på spørsmålene sine om slektninger i Norge og svensk innvandring til Norge. En av de besøkende pekte på et nummer av Slekt og Data og bemerket: "Det er en snygg liten sak ni har här - det giver oss storebroderkompleks". Som DISTreff-ansvarlig fikk Alf Christophersen mange spørsmål, både generelt om DISTreff og søking på enkeltpersoner på digitalarkivet. For noen var hovedspørsmålet kanskje hvorfor vi ikke var i Oslo og feiret kronprinsbryllupet.

Været var fantastisk, med 23 grader i skyggen og langt mer innendørs. Det bidro også til at hele arrangementet var svært vellykket. Et minus var busser som sviktet ved transport til og fra middagen lørdag kveld og manglende tidsbegrensning på talene under middagen. Dette gjentas nok ikke under Släktforscardagarna i Borlänge i Dalarna 24.-25. august 2002.

Finn Holden

Et slektsforskerpostkort vakte begeistring. På baksiden sto det: Släktforskare söker sina rötter, eller sina fötter... Gå till ditt bibliotek.

**Svanemerket
inn her**

Nr. 4-2001 kommer i desember.
Neste nr. deretter kommer i mars 2002.
Stoff til dette nummeret må være redaksjonen i hende innen 01. februar 2002.